GLOSSAIRE AU ROYAUME DE MAJORQUE

Transferts immobiliers dans la valléede Sóller dans le premier tiers du 14ème siècle

Jaume Sastre Moll

SOMMAIRE

La monarchie majorquine, en tant qu'héritière de la part de Gastó de Bearn, premier seigneur d'une partie de la vallée de Sóller, a reçu des sommes dans la vente des biens immobiliers à la suitedu droit seigneurial de LLUÏSME.

Elle était également bénéficiaire de certaines sommes dans ces nouveaux établissements qui se faisaient chaque année dans la commune et sa région.

L'analyse des ventes et des nouveaux établissements réalisés à Sóller entre 1310 et 1343 est notre intérêt dans l'étude. Les résultats ont été très satisfaisants.

*Dr. Jaume Sastre Moll. Route de Valldemossa, km 7,5, UIB. Tél. 971 172744, e-mail : < jaume.sastre-moll@uib.es >.

INTRODUCTION

Au Moyen Âge, la possession de la terre était l'une des principales sources de richesse pour la plupart des gens et une manifestation du pouvoir du groupe familialqui la possédait. De la possession de la terre découlait une poignée de revenus immobiliers, agricoles et d'élevage qui permettaient à leurs seigneurs de bénéficier d'un degré de bien-être qui n'était pas à la portée de la plupart des gens.

A l'époque médiévale et moderne, la propriété des terres était entre les mains de quelques seigneurs. C'étaient ceux qui détenaient de vastes domaines, acquis par conquête ou achat, qui avaient une domination directe sur la terre, etdans certains cas jouissaient également de l'autorité civile et pénale sur les personnes qui habitaient leur territoire, comme l'étaient les rois et les grands seigneurs féodaux (Gastó de Bearn, Huc d'Ampúries, Nunyo Sanç ... à Majorque).

Les grands seigneurs, pour compenser les services d'armes rendus par leurs vassaux, se répartissaient entre eux une partie de leurs biens. De cette façon, un deuxième type de propriétaire est né sous la domination directe de la terre, atteint par ces fidèles vassaux du seigneur qui ont reçu une partie de la grande propriété, que dans les îles nous connaissons sous le nom de cavalerie, fermes ou rafales.

Aussi bien les grands seigneurs que ces seconds seigneurs qui faisaient partie de la petite noblesse, pour percevoir les fermages devaient diviser, aliéner et établir en petites unités de propriété les maisons urbaines et les espaces agricoles qu'ils possédaient, afin que ceux-ci soient occupés pour les gens qui voulaient habiter les bâtiments, travailler la terre, s'occuper du troupeau et exploiter la garrique et les pâturages de leur seigneurie.

Ainsi naquit une troisième propriété, appelée emphytéose, qui détenait la domination utile de la terre, mais qui obligeait le fermier à payer au premier ou au second seigneur une entrée, un cens et dans certains cas certains avantages personnels, spécifiés dans le contrat.

Mais les droits seigneuriaux sur la terre étaient toujours présents. Le propriétaire emphytéotique, en vendant son bien utile à un tiers, était obligé de le déclarer trois mois auparavant à son premier seigneur, qui jouissait en premier lieu du droit d'acquérir (fatigue). Si le bien était vendu à un tiers, le propriétaire avait le droit de le recevoir *lluisme* (une partie du prix de vente) qui était de montant très différent (un quart, un sixième, une dizaine, un vingtième...)

À Sóller, le lluísmo avait sa particularité. Les propriétés incluses dans les parts des grands seigneurs, telles que Nunyo Sanç, Gastó de Bearn et Huc d'Ampúries, payaient les troisième et quatrième, mais dans certaines propriétés de ces montants résultants, le quatrième était déduit (c'est-à-dire 1/12 ou 1/16 du prix de vente) pour les seconds seigneurs, dans ces années (1311-1343) descendant direct d'un guerrier ou d'un homme d'armes qui participa à la conquête de l'île aux côtés d'un de ces trois gentilshommes.

LE GLOSSAIRE

Selon la documentation dont nous disposons, le lluísmo a été appliqué à denombreuses et diverses propriétés que nous avons résumées dans ce cas :

A propos de la vente d'un bien immobilier en ville (maison, auberge, cour, moulin, atelier...)

A la vente d'une propriété agricole (ferme, grange, vignoble, quintana, est tombée, oliveraie,

garrigue, verger ...)

A propos de la vente d'un local commercial au bourg ou dans la Cité (table deboucherie, poissonnerie, table à pain, four, atelier)

A propos des établissements emphytéotiques (locations de maisons, auberges, terrains etgarrigues...) Sur la vente des recensements qui taxaient les propriétés.

A propos de l'autorisation accordée pour démarrer une nouvelle construction (arcades et porches devant l'auberge déjà construite).

En autorisant les tuteurs d'un héritage à pouvoir louer celui-ci pour une durée prolongée, du fait de la minorité d'héritiers.

SON IMPORTANCE

Acheter et vendre un bien immobilier sur un territoire donné peut avoir des lectures différentes. Mais une chose est claire, le prix payé pour un bien immobilierdétermine si oui ou non cette commune ou ce quartier de la ville jouit de l'acceptation des gens qui l'habitent, car les ventes à bas prix sont révélatrices d'uncertain abandon du lieu de résidence, résidence, tandis que la hausse des prix témoigne d'une acceptation et d'une prospérité évidentes.

II JORNADES D'ÉTUDES LOCALES A SOLLER

De la même manière nous pourrions dire des nouveaux établissements, sur lesquels il a gravé le lluísmo. Les loyers payés par des personnes déjà domiciliées dans la commune ou par des personnes venant de l'extérieur sont un autre facteur à prendre en compte lorsqu'on parle de croissance démographique (endogame ou exogame), surtout quand on compare les prix payés annuellement pour un loyer à l'achat et les prix de ventedes propriétés. Ce sont des données qui nous permettront d'appréhender le degré de bien-être des nouveaux arrivants et les difficultés ou facilités des résidents à former un nouveau groupe familial dans leur communauté.

La comparaison de ces résultats, entre certaines populations et d'autres de caractéristiques similaires, peut nous renseigner sur les causes de certains déplacements de population de certains noyaux vers d'autres, motivés par le degré d'acceptation de certaines zones plus attractives et du rejet d'autres moins favorisées.

LA PERCEPTION DU GLOSSAIRE PAR LE PROCUREUR ROYAL DE MAJORQUE

Les revenus générés par le lluísmo étaient annuellement l'un des éléments les plus importants du calcul général des revenus royaux collectés par les trésoriers de la monarchie. Sur les 24.000 à 27.000 £ annuels que le royaume recevait en rentes, la rente contribuait à 7 ou 8

% du revenu total, c'est-à-dire entre 1.500 et 2.000 £.

Cette importante source de revenus, qui taxait les transactions de propriétés seigneuriales et emphytéotiques, était générée par la vente des droits inhérents à celles-ci. Pour cette raison, une

partie des revenus provenait de la ventede recensements et de droits, généralement exprimés en morabatins (monnaie alfonsine) et en salaires, tandis qu'une autre partie importante des revenus provenait de la vente directe de biens urbains (maisons, auberges, ateliers et cours) et rurales (sortes, oliveraies, vignes, garriques, rafals et mas).

LA VENTE DES CENSURES

Dans la vallée de Sóller, la plupart des recensements qui taxaient les propriétés urbaines et rurales étaient exprimés en morabatins, rarement enquartiers de blé, modalité réservée aux grandes propriétés rurales, comme les fermes.

Le fait que certains propriétaires emphytéotiques aient voulu se débarrasser des charges domaniales qu'ils devaient payer annuellement a motivé l'achat de cesdroits qui leur permettaient de jouir franchement de la propriété (*Quitia*).

L'action d'achat avait une certaine incitation pour les deux parties. L'achat d'un morabatí de recensement pour le prix de 5 livres signifiait payer immédiatement l'équivalent de recensement de 12 ans et demi, mais la propriété était alors exonérée. La vente du recensement a également profité au vendeur, qui disposait d'un montant important en espèces, plutôt que de le recevoir de manière fractionnée et à long terme.

Les sommes versées pour un recensement exprimées en Morabatins ont peu varié au cours des trente années allant de 1311 à 1343. La principale différence tenait essentiellement au type de propriété qu'il taxait, de sorte que les Morabatins les mieux payés étaient ceux qui étaient taxés sur les propriétés urbaines. , quantité qui diminuait par les terres cultivées et semées d'oliveraie, et diminuée considérablement par celles qui imposaient aux garrigues et aux terres arides.

Les montants payés pour un recensement exprimés en salaires et en livres étaienttrès similaires; il faut se rappeler qu'un morabatí équivalait à 8 sous.

Prix de vente des morabatins de recensement :

DOCUMENT	ANY	PREU D'UN MORABATÍ CENSAL	IMMOBLE SOBRE EL QUE GRAVAVA
31	1318	5 lb. 5 s.	
85	1328	3 lb. 16 s.	Taula de carnisseria
103	1330	5 lb.	Cases a Söller
123	1331	6 lb.	
137	1334	11 lb.	Olivar a Sóller
141	1335	4 lb. 10 s. 6 d.	
142	1335	5 lb. 6 s.	
143	1335	6 lb. 3 s. 4 d.	Alberg a Sóller
147	1337	5 lb. 4 s.	Terra amb vinya i hort
189	1342	4 lb.	Vinya
190	1342	4 lb.	Dues peces de terra a Fornalutx
192	1342	4 lb. 10 s.	Terra_vinya_olivar

Prix de vente d'1 salaire de recensement :

DOCUMENT	ANY	PREU D'UN SOU CENSAL	IMMOBLE SOBRE EL QUE GRAVAVA
33	1318	15 s.	
49	1320	13 s. 10 d.	
111	1331	13 s. 10 d.	Un tros de vinya amb garriga
112	1331	14 s. 4 d.	Un tros de maiol
131	1333	10 s. 7 d. oblats	
136	1334	11 s. 8 d.	Un tros de pati de terra a Sóller
144	1335	10 s.	Cases i hort a la Vall de Sóller
160	1339	14 s. 1 d.	Propietats a Sóller
185	1341	9 s. 4 d.	Casa amb algorfa
191	1342	10 s.	
196	1342	4 s. 2 d.	Cases a Beniaraix

LA VENTE DE BIEN IMMOBILIER

Les informations dont nous disposons nous informent de l'achat et de la vente de 20 maisons dans la vallée de Sóller entre 1311 et 1343. Certaines étaient de simples maisons, d'autres des maisons avec un verger, une cave, un corral ou simplement une auberge. Parmieux, 18 étaient de Sóller, une maison à Fornalutx et une autre à Biniaraix.

À partir du prix de chacun d'eux, nous avons constitué sept groupes, en fonction de la valeur payée par l'acheteur, en essayant de déterminer quel pourrait être le prix moyen d'une maison dans la vallée de Sóller, un montant qui peut être utilisé pour faire une comparaison entre eux et avec ceux d'autres populations existant dans la Montagne, dans le Raiguer et dans le Pla de Majorque au cours de ces trois décennies.

NÚM. DE CASES	VALOR DE L'IMMOBLE
1	50 sous
5	100 a 200 sous
5	201 a 300 sous
2	301 a 500 sous
3	501 a 1000 sous
3	1001 a 2000 sous
1	2001 a 3000 sous

Nous considérons que les maisons d'une valeur inférieure à 500 sous ou 25 livresseraient des maisons modestes, habitées par des personnes à faible pouvoir d'achat,

ELE LUISME AU ROYAUME DEMENSUITE/SASTRE

qui dans ce cas représente un pourcentage élevé des ventes (65%), tandis que l'auberge vendue par le prêtre Berenguer Mosqueroles à Salvador Alou en 1339 pour 130 livres, devait être l'une des meilleures maisons de Sóller à cette époque.

Il est beaucoup plus difficile d'évaluer correctement les propriétésrurales qui figurent dans cette liste.

LES ÉTABLISSEMENTS

L'arrivée de nouvelles personnes avec l'intention de peupler les villages majorquinsnécessitait des auberges et des maisons pour y vivre. Il n'a pas été possible pour la plupart de ceux qui sont arrivés d'acheter une propriété dans un premier temps, ils ont donc dû louer une maison pour régler leur séjour.

Il semble que les procureurs royaux, et en leur nom le vicaire et les maires

de la commune, étaient habilités à louer des maisons de la propriété royale, mais il y avait aussi des villageois qui possédaient des maisons, des habitationset des terrains qui pouvaient être loués.

Dans toutes ces modalités le nouveau venu devait payer une entrée, toujours exprimée en salaires et gratuités, et un recensement annuel, exprimé en salaires oumorabatins. Sur le montant stipulé de l'entrée, le second propriétaire devait verser un quart de la rente à son maître.

Évidemment, le revenu et le recensement étaient proportionnels à la catégorieou à la valeur de la maison ou du bien loué, il y avait donc des maisons louées avec un revenu de 2 sous et un recensement annuel de 2 morabatins (16 sous). Des beaucoup plus luxueuses étaient louées pour $5 \pm et$ un recensement annuel de $5 \pm ...$

Si l'on considère qu'un ouvrier qualifié (tailleur de pierres, menuisier, plâtrier...) recevait un salaire journalier de 3 salaires les jours où il pouvait travailler, et que pour l'entretien journalier un adulte avait besoin de 6 à 7 d'argent, on peut faire un idée des difficultés et des avantages des personnes qui sont venues dans la vallée avec l'intentiond'y rester.

Comme il était difficile d'obtenir un emploi stable et continu, on devine

alors qu'il devait y avoir une grande différence entre les premiers colons installés dans la vallée et ceux qui voulaient s'y installer au début du XIVesiècle.

LLUÏSMES

- 1 Dimecres a 29 de mars, reberen del Batle de Mallorca pel lluïsme d'una possessió que va vendre a instància dels creditors d'en Francesc Morera, a n'Arbona a Sóller, en la partida de Gastó de Bearn, per 160 lliures. Feta gràcia pel rei 35 lb.
- 2 Dissabte a 17 d'abril, reberen d'en G. Riba pel lluïsme d'unes cases amb corral, que ha establert a Sóller, en la partida d'en Gastó de Bearn, a Bernat Seva, a cens de 29 sous i d'entrada 4 sous 1 s. 4 d.
- 3 (Divendres a 7 de maig) reberen d'en A. Negre pel lluïsme d'una casa que ha venuda a Bernat Calar de Sóller, en la partida d'en Gastó de Bearn, per 105 sous 1 lb. 6 s. 3 d.
- 4 Dimecres a 28 de juliol reberen d'en Francesc Frontera pel lluïsme d'un tros de terra amb oliveres que ha establert a Sóller, en la partida d'en Gastó de Bearn, a P. de Marsans a cens de 26 sous i d'entrada 3 sous 1 s.
- 5 Dilluns a 9 d'agost, reberen d'en G. Llorenç pel lluïsme d'una casa amb pati que estableix a Sóller, en la partida d'en Gastó de Bearn, a Bartomeu Ballester a cens de 2 morabatins, i 2 sous d'entrada 8 d.
- 6 (Dissabte a 14 d'agost) reberen d'en P. de Valls, pel lluïsme de 15 morabatins censals que va vendre a Domingo de Muntblanc a Sóller, d'un rafal que ell té, per preu de 87 lliures 10 sous, i és en la partida d'en Gastó de Bearn 20 lb.
- 7 (Dilluns a 13 de setembre) reberen d'en Berenguer Tomàs d'un hort que vengué a Sóller, en la partida de les monges de Jonqueres, a Berenguer Servià per 11 lliures, de les quals donà a la muller d'en Bartomeu Antolí i a P. de la Mota pel quart 13 sous 9 diners; e així resten pel Senyor Rei 1 lb. 7 s. 6 d.
- 8 Divendres a 8 d'octubre d'en G. Llorenç per establiment d'una casa amb un pati, a Sóller, en la partida d'en Gastó de Bearn, a Guerau Selort, a cens de 2 morabatins i d'entrada 32 sous 6 diners 8 s.
- 9 Dimecres a 3 de novembre, reberen d'en A. Tamors de la venda de la meitat d'unes cases que té a Sóller, en la partida d'en Berenguer Santa Eugènia, a Joan Caluper per 12 lliures 10 sous, 3 lb. 2 s. 6 d., de les quals A. Claveil pren pel seu quart 15 sous 7 sous. Roman pel Senyor Rei 2 lb. 6 s. 10 d.
- 10 Dissabte a 11 de desembre reberen d'en P. de la Mota per l'establiment que féu d'un molí a Sóller, en so de la partida d'en Gastó de Bearn, a Bernat des Sorts, a cens de 6 morabatins i d'entrada 4 sous 1 s. 4 d.
- 11 (Dilluns a 14 de febrer) d'en Bevengut Malet d'una venda que féu a Bartomeu F. d'un tros de terra que té a Sóller, en la partida d'en Gastó de Bearn, per 75 sous 18 s. 4 d.
- 12 (Dissabte 26 de febrer) d'en Bernat R. de la venda de la meitat d'unes cases que té a Sóller, en la partida d'en Gastó de Bearn, a R. de Capolats 1 lb. 2 s. 6 d.
- 13 Dilluns a 6 de març d'en Bartomeu Estruç notari, per l'establiment que féu d'unes cases amb una *presora* i amb un hort, que té en *Forneluig*, en la partida d'en Gastó de Bearn, a Bernat R., P. Pomar, Jacme Hostales i a P. de Lleida, a cens de 110 sous i d'entrada 4 sous 1 s. 4 d.
- 14 (Dilluns a 13 de març) d'en G. Riba d'un establiment que féu d'un tros de terra i olivar a Sóller, en la partida d'en Gastó de Bearn, a Na Gª. muller d'en P. Molina, a cens de 5 morabatins i mig i d'entrada 4 sous 1 s. 4 d.

15 (Dimarts a 4 d'abril) d'en Berenguer Santa Cília veguer de fora, per lluïsme d'una venda que féu a instància de creditors d'en Bernat Custurer, d'una vinya venuda a P. Carles, tutor dels fills d'en Berenguer Jordà, en Sóller, en la partida d'en Gastó de Bearn, per 60 lliures. El lluïsme és de 20 lliures, de les quals feren de gràcia al pubill, fill de Bernat Custurer per amor a Déu, 5 lliures. De les quals dipositen en poder d'en P. Strus 15 lliures. De les quals en Jacme Domenech i els hereus d'en Corró prenen pel quart 3 lliures 15 sous; així resten 11 lb. 5 s.

ARM RP 1865 fol. 1-24

1314-15

- 16 (—-) reberen d'en Jacme Paschal, tutor de la filla d'en Bernat Pelicer, per composició i per llicència que hom dóna de la meitat de una alqueria que hi ha a Sóller, en la partida d'en Gastó de Bearn, perquè pogués vendre a més de 9 anys 10 lb.
- 17 (—-) d'en Bernat Garau d'un hort que vengué a Sóller, a G. Llorenç, per 23 sous i és en la partida d'en Gastó de Bearn. 5 s. 9 d.
- 18 (—-) d'en Bernat *Juyol*, procurador d'en Bernat Jaubert, per lluïsme d'un tros de vinya que ha establert a Sóller, en la partida d'en Gastó de Bearn, a Bernat de Bas, a cens de 50 sous i d'entrada 30 sous. Dels 10 sous, en Bernat F. en cobra 2 sous 6 diners per en Francesc Robert; en queden pel Senyor Rei 7 s. 6 d.
- 19 (—) d'en Bernat Juyol per lluïsme d'un tros de vinya que establí en el dit lloc, a G. Sunyer, a cens de 50 sous i entrada 40 sous. Dels 13 sous 4 diners del lluïsme el dit Bernat F. en cobra 3 sous 4 diners pel quart; resten 10 s.
- 20 Dia 1 d'octubre, d'en A. Bestano pel lluïsme d'una peça de terra que vengué a Sóller, en la partida d'en Gastó de Bearn, a P. Bisbal 20 lliures. De les 5 lliures del lluïsme dóna a les Dones de Jonqueres 1 lliura 5 sous. Romanen 3 lb. 15 s.
- 21 Dimarts a XVIIII de noembre mesem en reebuda per luysme, lo qual pertanyia a la compra, la qual fo feta d'en Berenguer Sunyer e d'en P. de Clarà, manumissors d'en Berenguer de Castela, sa enrera, de XLVIII lliures XI sous censals, los quals foren comprades e retengudes a ops del Senyor Rey, per DCC lliures, segons que en lo capítol de compres és contengut, les quals XLVIII lliures XI sous se prenen en la Vail de Soyler en so d'en Gastó 233 lb.
- 22 Dia 28 de novembre, Bernat d'es Soriu paga lluïsme d'un molí que vengué a Sóller, en la partida d'en Gastó de Bearn, a R. de Gilats per 7 lliures; el lluïsme és 2 lliures, de les quals dóna a P. de la Mota pel quart 10 sous; Resten 1 lb. 10 s.
- 23 Dia 14 de marts, d'en P. Strader d'un tros de vinya, que vengué a Berenguer Puigsech a Sóller, en la partida d'en Gastó de Bearn, per 7 lliures 1 lliures 15 sous, dels quals dóna a A. Umbert i a Bernat Villalonga pel quart 8 sous 9 diners. Resten 1 lb. 6 s. 3 d.

ARM RP 3764 fol. 1 – 24

1316-17

- 24 Dijous 5 d'agost reberen d'en R. de Palou de Sóller, d'un hort que va establir a G. Oliver, en la partida d'en Gastó de Bearn, a cens de 12 sous i d'entrada 1 sou 4 d.
- 25 Dissabte a 19 de marts, d'en G. Fontera, per lluïsme de tres parts d'algunes possessions que vengué a P. Arbós a Sóller, en la partida d'en Gastó de Bearn, per 33 lliures 15 sous; pagà de lluïsme 8 lliures 8 sous 8 diners, dels quals en Bernat F. procurador d'en Francesc Robert prengué pel quart 2 lliures 2 sous 2 diners; així resten 6 lb. 6 s. 6 d.

ARM RP 3765 fols. 1-15v.

- 26 Dilluns a 3 d'abril, d'en Arnau Vey, procurador de Joan Baldrich, per lluïsme de un molí que ha establert a P. Bertran en Almeluig, en la porció de Nunyo Sanç, a cens de 4 quarteres de farina i 5 sous d'entrada 3 d.
- 27 Dijous a 18 de maig, d'en Bernat de Buadella, per si i dels seus germans, pel lluïsme de tres trossos de terra que veneren de la seva alqueria a Sóller, a la dona Elicsen, víuda d'en Tornamira i que foren estimats en 100 lliures, en la partida d'en Gastó de Bearn, 28 lliures; De les quals la víuda d'en Mir de Palau i en G. F. reberen pel quart d'un tros estimat en 70 lliures; les dones de Santa Margarita i en Guerau Narbona del quart de les altres dues parts romanents, estimades en 30 lliures, un total de 7 lliures. Així roman pel Senyor Rei 21 lb.
- 28 Dissabte a 27 de maig reberen d'en R. de S'horta de Sóller per lluïsme d'un tros de terra que vengué a Sóller, en la partida d'en Gastó de Bearn, a Jacme Dayà per 40 lliures 10 lb.
- 29 Divendres a 9 de juny, d'en Arnau de Valls de Sóller, per lluïsme d'un tros d'hort que ha establert a Sóller, en la partida d'en Gastó de Bearn, a Francesc Rotlan, a cens de 4 morabatins i d'entrada 30 sous 7 s. 6 d.
- 30 Dimarts a 20 de juny, d'en P. Artal de Sóller, per lluïsme de d'un tros d'olivar i terra que ha venut a la Vall de Sóller, en la partida d'en Gastó de Bearn, a G. Vidal per preu de 12 lliures 3 lb. 5 s.
- 31 Dissabte a 8 de juliol, d'en Bernat G. del lluïsme de la venda d'un morabatí censal, en la partida d'en Gastó de Bearn, a P. de Villalonga a Sóller, per 5 lliures 5 sous l lb. 10 s.
- 32 (—) 30 d'agost, d'en P. Arnau, procurador de Romia, muller viuda d'en R. Segalars, pel lluïsme d'un molí que estableix en el Vall de Sóller, en la partida d'en Gastó de Bearn, a Bernat Soler, a cens de 12 sous i d'entrada 2 sous 8 d.
- 33 Dimecres a 13 de setembre, d'en Bernat Martorell, pel lluïsme de la venda de 5 sous censals a P. Rovira, en Sóller, en la partida d'en Gastó de Bearn, per preu de 3 lliures 15 sous 1 lb.
- 34 (—-) d'en P. de Leyda, de Sóller, per lluïsme d'un tros de garriga que ha venuda a Berenguer d'es Puig, per 20 sous, en la partida d'en Gastó de Bearn, 6 s. 8 d.
- 35 Dissabte a 7 de desembre d'en Bernat Seva, per lluïsme d'una casa que estableix a P. Cases, en Sóller, en la partida d'en Gastó de Bearn, a cens de 12 sous i d'entrada 4 sous 1 lb. 4 s.
- 36 Dia 9 de gener d'en G. Frontera, per lluïsme d'una vinya amb olivar que estableix a Bernat F. en Sóller, en la partida d'en Gastó de Bearn, a cens de 38 sous i d'entrada 2 sous 8 d.
- 37 Dia 16 de gener d'en P. Rabassa, per l'establiment d'unes cases amb pati i hort que té a Sóller, a P. Sent Just, en la partida d'en Gastó de Bearn, a cens de 6 lliures i d'entrada 5 sous 1 s. 8 d.
- 38 Dia 26 de gener, d'en P. Masdela, d'un tros d'hort i garriga que estableix a P. Llufriu, en Sóller, en l'alqueria de Biniaraix, a cens de 6 sous i entrada 2 sous 8 d.
- 39 Dia 8 de febrer, d'en Bartomeu de *Torssavin*, per lluïsme d'un tros de garriga que ha venut a P. de Capolats en Sóller, en la partida d'en Gastó de Bearn, per 60 sous. Paguen an Narbona per son quart 3 sous 9 diners. Resten 11 s. 3 d.
- 40 Dia 13 de febrer, reberen d'en Bernat Domenech de Sóller, per lluïsme d'una peça de terra que va establir a P. Peretó en el dit lloc, a cens de 11 morabatins i d'entrada 40 sous 13 s. 4 d.

41 Dia 29 de desembre, d'en P. Coleyl de Sóller, per lluïsme d'unes cases amb corral que estableix a Berenguer Alou, en la partida d'en Gastó de Bearn, a cens de 4 morabatins i mig i d'entrada 2 sous 8 d.

ARM RP 3766 fo. 1-18

1320-21

- 42 Dissabte a 27 d'abril, d'en Bernat Nusot, per lluïsme d'una peça que estableix a Bernat Soler, en Sóller, en la partida d'en Gastó de Bearn, a cens de 9 sous i d'entrada 2 sous (esborrat)
- 43 (Dimarts a 26 de maig) d'en Bernat Ses Costes, per lluïsme d'un tros de garriga que ha venut a A. de Riusech en Sóller, en la partida d'en Gastó de Bearn, per 65 lliures; paga 17 lliures, de les quals dóna a Francesch Robert pel seu quart 4 lliures 5 sous; Romanen pel Senyor Rei 12 lb. 15 s.
- 44 (Dimarts a 26 de marts) d'en Bernat Ses Costes per lluïsme d'una vinya que estableix a Arnau de Riusech, a cens de 5 lliures i d'entrada 5 lliures 1 lb. 13 s. 4 d.
- 45 (Dimecres a 28 de maig) d'en Joan Martí per lluïsme d'unes cases que té a Sóller, en la partida d'en Gastó de Bearn, i que estableix a n'Alamanda muller d'en A. Serra, a cens de 18 sous i d'entrada 2 sous. (esborrat)
- 46 Divendres a 14 de novembre, d'en P. Rabassa de Sóller, d'un tros de terra en Sóller, en la partida d'en Gastó de Bearn, que estableix a G. Sunyer, a cens de 3 lliures i d'entrada 5 sous; Del lluïsme que és 1 sou 8 diners, en Francesc Rubert ha cobrat 5 diners pel quart; Romanen pel Senyor Rei 1 s. 3 d.
- 47 Dimecres a 20 de novembre, d'en Bernat C. de Sóller, d'un tros de terra, hort i cases en Sóller, en la partida d'en Gastó de Bearn, que estableix a Bernat Martorell, a cens de 11 lliures i d'entrada 5 lliures 1 lb. 13 s. 4 d.
- 48 Dijous 20 de novembre, d'en Bernat Sabater d'una alqueria que té a Sóller, en la partida d'en Gastó de Bearn, que vengué a Jacme Dayà de Sóller, per 7 lliures, 2 lb. De les quals paguen an *Vayls* i a R. de Palau pel quart 10 sous 1 lb. 10 s.
- 49 Dimarts a 23 de desembre, d'en P. d'Enveig, Vaguer de fora, del preu de 10 lliures censals que eren d'en Bernat Costes de Sóller, que vengué a instància de creditors per 138 lliures, de les quals prenem de manament d'en Dalmau de Banyuls, Lloctinent del Senyor Rei, el sisè; munta 23 lliures, de les quals dóna 5 lliures 15 sous a Francesc Robert pel quart; resten 17 lb. 5 s.
- 50 Dijous 19 de febrer, d'en Francesc Monet de dues parts d'un molí que ha establert al Vall de Sóller, en la partida d'en Gastó de Bearn, a G. Mas Nou, a cens de 80 sous i d'entrada 35 lliures 10 lb. 8 s.
- 51 (El mateix dia) de G. de Masnou de dues parts del dit molí que ha venut a Bernat d'Olives per 55 lliures; del lluïsme que són 16 lliures paguen a Francesc Robert el quart, que són 4 lliures. Resten 12 lb.
- 52 Dimecres a 25 de febrer, d'en Francesc Robert, d'un tros de vinya que té a Sóller, en la partida d'en Gastó de Bearn, que ha establert a A. Trya a cens de 80 sous i d'entrada 16 lliures 5 lb. 6 s. 8 d.
- 53 (El mateix dia) d'en Francesc Rubert d'una vinya amb un tros de garriga que estableix a Jacme Clarà, a cens de 7 lliures i d'entrada 48 lliures 16 lb.

ARM RP 3767 fol. 1-23

1321-22

- 54 Dimarts a 15 d'abril, d'en Bernat Domenec d'un tros de terra amb olivar que té a Sóller, i que estableix a G. Companys a cens de 20 sous i d'entrada 60 sous 1 lb.
- 55 Dia 9 de desembre de Blancha, muller d'en P. Castelló, d'un tros de corral que té a Sóller, en la partida d'en Gastó de Bearn, i que ha establert a P. Sunyer a cens de 8 sous i d'entrada 2 sous 8 d.

ARM RP 3768 fol. 1-16v.

- 56 Dimarts a 4 d'agost, reberen d'en *Jacme Dayhà* de Sóller, per lluïsme de dues peces de terra que té a la Vall de Sóller, en la partida d'en Gastó de Bearn, que estableix a G. Esteve a cens de 7 lliures i d'entrada 5 sous 1 s. 8 d.
- 57 Dijous 12 d'agost d'en Bernat Mosqueroles, fill d'en Berenguer Mosqueroles, d'unes cases amb pati que té a Sóller, en la partida d'en Gastó de Bearn, que estableix a Bernat Duran a cens de 8 lliures i d'entrada 5 sous 1 s. 8 d.
- 58 Dimecres 16 setembre, d'en R. d'Estada de Sóller, d'un tros de terra en la parròquia de Sóller, en la partida d'en Gastó de Bearn, que ven a G. Urgeyl pel preu de 50 lliures 14 lb. 13 s.
- 59 Dissabte 19 de setembre, d'en G. d'es Torrent de Sóller, de l'entrada d'un forn que acapta dels procuradors, en Sóller a cens de 8 sous. Començarà a pagar a la festivitat de Sant Miquel 5 s.
- 60 (La mateixa data) d'en Domingo Estada, de 2 morabatins 2 sous censals, a Sóller, en la partida d'en Gastó de Bearn, que ven a P. de Villalonga per 9 lliures 2 lb. 12 s. 6 d.
- 61 Divendres a 2 d'octubre d'en P. Balma per l'establiment fet a Bernat Riusech de Sóller de dues cases en Sóller, en la partida d'en Gastó de Bearn, a cens de 37 sous i d'entrada 5 sous 1 s. 8 d.
- 62 Dimecres 14 d'octubre, d'en Bernat Brandi de Sóller d'unes cases amb un tros de terra en Sóller, en la partida d'en Gastó de Bearn, que estableix a Domingo Feliu, a cens de 4 morabatins i d'entrada 12 lliures 4 lb.
- 63 Dia 28 de novembre, d'en Arnau de Cassa, d'un obrador amb celler que és a la *payria* en la partida d'en Bernat Santa Eugènia, 1/3 del rei i 2/3 pel bisbe de Barcelona, que estableix a R. Sacosta paraire, a cens de 10 lliures i d'entrada 90 lliures, és al deé; corresponen al rei 3 lb.
- 64 (Dia 5 de desembre) d'en Bernat Mosqueroles, de l'establiment a Bernat Costa de Sóller d'una peça de terra en Sóller, en la partida d'en Gastó de Bearn, a cens de 100 sous i d'entrada 5 sous 1 s. 8 d.
- 65 (Dia 14 de gener) d'en Bernat Riusech de Sóller, d'un tros d'olivar amb vinya i figueral, en la partida d'en Gastó de Bearn, que estableix a P. Rebassa, a cens de 10 lliures i d'entrada 10 sous 3 s. 4 d; de la qual quantitat donam a Francesch Robert, segon senyor, pel quart que li pertany 10 d.; romanen al Senyor Rei 2 s. 6 d.
- 66 (Dia 25 gener) d'en Berenguer d'Olives, d'una casa amb corral a Sóller, en la partida d'en Gastó de Bearn, que estableix a Berenguer Stopanyà, a cens de 8 sous i d'entrada 9 lliures 10 sous 3 lb. 3 s. 4 d.
- 67 (Dia 30 de gener) d'en Berenguer d'Olives d'una casa amb obrador que té a Sóller, en la partida d'en Gastó de Bearn, que estableix a Bernat Duran a cens de 3 morabatins i d'entrada 6 lliures 2 lb.

- 68 Dia 1 de febrer, d'en Bernat de Riusech de Sóller, de la venda de 12 morabatins i mig censals de P. Rebassa, per preu de 70 lliures, 20 lb. 10 s.; dels quals donam a Francesch Robert pel quart com a segon senyor 5 lb. 2 s. 6 d. Romanen pel Senyor Rei 15 lb. 7 s. 6 d.
- 69 (Dia 29 de febrer) d'en Berenguer d'Olives de Sóller d'unes cases que són en la Vayl de Sóller, en la partida d'en Gastó de Bearn, que estableix a Bernat Blanch de dit lloc, a cens de 5 morabatins i d'entrada 6 lliures 2 lb.
- 70 Dimarts a 15 de març, d'en Bernat de Masblanch de Sóller, que ven a Berenguer Vives 20 quarteres de forment i 20 quarteres d'ordi censals, que fa el dit Berenguer per 2 alqueries i dos rafals, en la porció de Nunyo Sanç, i de tot el dret que havia del port del dit blat per 195 lliures 9 lb. 15 s.
- 71 Dilluns a 21 de març, d'en Bartomeu Graver de Sóller, d'un tros de terra, hort i vinya en Sóller, en la partida d'en Gastó de Bearn, que estableix a Jacme de Colcardús de Sóller a cens de 60 sous i d'entrada 12 lliures 4 lb; de la qual quantitat en Francech Robert pren pel quart 1 lliura; romanen pel Senyor Rei 3 lb.

ARM RP 3770 fol. 1-27

- 72 Dimarts 19 de juliol, d'en Bernat Mosqueroles de Sóller, d'unes cases a Sóller, en la partida d'en Gastó de Bearn, que estableix a Francisca muller viuda de Jacme Paschal, a cens de 60 sous e d'entrada 5 sous 1 lb. 8 s.
- 73 Dimarts a 9 d'agost, d'en *Arnau de Vayls* de Sóller, de 10 lliures 13 sous 1 diner censals que vengué a diverses persones (P.Vidal mercader i altres) per 120 lliures, a raó de 4 lliures 10 sous el morabatí 35 lb. 1 s.
- 74 (El mateix dia) de G^a muller viuda de Bartomeu Masblanch de Sóller, d'unes cases a Sóller, en la partida d'en Gastó de Bearn, que ven a R. Capolats de Sóller per 11 lliures 10 sous, 3 lb. 10 s. 8 d.; De les quals dóna a G. Pastor i Bernat Masblanch pel quart 16 sous 10 diners; romanen pel Senyor Rei 2 lb. 13 s. 10d.
- 75 (El mateix dia) Bernat Mosqueroles, fill de Berenguer Mosqueroles, d'unes cases amb pati de terra, en la partida d'en Gastó de Bearn, que estableix a P. Mosqueroles, a cens de 7 lliures i d'entrada 4 sous 1 s. 4 d.
- 76 (El mateix dia) d'un tros d'hort a Sóller, en la partida d'en Gastó de Bearn, que estableix a G. Mosqueroles son germà, a cens de 45 sous i d'entrada 3 sous 1 s.
- 77 Divendres a XII d'agost d'en P. Bisbal de Fornalug per luysme de I tros de terra que ha en la Vayl de Sóyler en la partida d'en Gastó, e aquel establí an Bernat Ventayol a sens de VII sous e d'entrada 2 sous 8 d.
- 78 (Dimarts a 30 d'agost) d'en Joan Baudrich d'Almeluig d'una peça de terra en Almeluig, en la partida de Nunyo Sanç, que ven a F. Malferit per 65 lliures 3 lb. 5 s.
- 79 (Dia 31 d'agost) d'en F. Malferit d'una peça de terra en Almeluig, en la partida de Nunyo Sanç, que estableix a Joan Baudrich a cens de 10 quarteres de forment i d'entrada 1 lliura 1 s.
- 80 Dissabte 8 d'agost, d'en Bernat Mosqueroles de Sóller, de l'establiment d'un tros d'hort a Sóller, en la partida d'en Gastó de Bearn, a Bernat Blanch, a cens de 50 sous i d'entrada 5 sous 1 s. 8 d.
- 81 (Dissabte 15 d'octubre) d'en Bernat Mosqueroles de Sóller, fill de Berenguer Mosqueroles, d'un hort a Sóller, en la partida d'en Gastó de Bearn, que estableix a Berenguer Sotzina, a 60 sous de cens i 3 sous d'entrada 1 s.

- 82 Dia 4 de novembre, d'en R. d'Estada, d'una peça de terra a Sóller, en la partida d'en Gastó de Bearn, que ven a P. de Villalonga per 115 lliures 33 lb. 11 s.
- 83 (Dia 4 de novembre) d'en Bernat Mosqueroles, d'un tros d'hort a Sóller, en la partida d'en Gastó de Bearn, que estableix a Issern Sabater, a cens de 20 sous i d'entrada 3 sous 1 s.
- 84 Dilluns a 5 de desembre, d'en G. Sunyer d'unes cases a Sóller, en la partida d'en Gastó de Bearn, que estableix a Jacme de Coylcardús, a cens de 16 sous i d'entrada 3 sous 1 s.
- 85 (Dia 10 de desembre) d'en Pons Malferit i G. Malferit, procuradors de Blancha, filla de Bernat Martí de Sóller, de 5 morabatins censals que li fa Arnau Figuera per una taula de carnisseria, en la carnisseria major, i que ven a P. des Bruch, per deutes, per preu de 19 lliures 6 lb. 6 s. 8 d.
- 86 Dimecres 10 de febrer, de Na Gª. muller viuda de Bartomeu Masblanch de Sóller, d'unes cases a Sòller, en la partida d'en Gastó de Bearn, que ven a Bernat Tampa per 40 lliures11 lb. 13 s. 6 d. De les quals donen a G. Pastor i a Bernat de Masblanch pel quar com a segons senyors, 2 lb. 18 s. 4 d.; resten al Senyor Rei 8 lb.15 s. 2 d.
- 87 (Dia 17 de març) de Montserrat de Cambrils de Sóller, d'uns banys que en Ponç Storga i la seva muller li veneren en *Soleyr*, per 30 lliures 10 lb.
- 88 (Dia 18 de març) d'en Bernat Rotlan, d'un tros de garriga a Sóller, en la partida d'en Gastó de Bearn, que ven a G. Pastor, per preu de 6 lliures 1 lb. 15 s. 2 d.

ARM RP 3771 fols. 1-29

- 89 Dimecres 5 d'abril, reberen de Na Francescha, muller viuda de Bernat de Villalonga de Sóller, quantitat que dóna P. de Villalonga fill, d'unes cases que estan a Sóller, en la partida d'en Gastó de Bearn, en *Fornaluig*, venudes per deutes de Bernat de Villalonga, per 30 lliures 10 lb.
 - La venda va ser feta per Berenguer Santa Cília, veguer de fora; l'import del lluïsme va ser enviat a Ciutat per Arnau de Conyl, batle de Sóller.
- 90 Dimecres a 17 de maig, d'en Bartomeu Masblanch de Sóller d'un tros d'hort que té a Sóller, en la partida d'en Gastó de Bearn, que va vendre a P. Rabassa per 22 lliures 6 lb. 9 s.
- 91 Dia 5 de juny, de Na G^a muller viuda de Bartomeu Masblanch de Sóller, d'un maiol que té a Sóller, en la partida d'en Gastó de Bearn, que estableix a R. Pastor a cens de 16 sous i d'entrada 40 sous 13 s.
- 92 Dissabte a 17 de juny, de Berenguer Santa Cilia, cavaller i Veguer de fora, d'una casa celler a Sóller, en la partida d'en Gastó de Bearn, que era d'en Bernat de Villalonga, venuda per deutes, que comprà en P. Narbona per 20 lliures, i dóna 6 lliures 13 sous 4 diners del lluïsme; De les quals dóna a Na Valença, muller viuda de P. Narbona, segon senyor pel quart del lluïsme 1 lb. 13 s. 4 d. Així resta pel Senyor Rei 5 lb.
- 93 Dimecres a 23 de juny, d'en R. Pastor, d'unes cases i hort a Sóller, en la partida d'en Gastó de Bearn, de Na Guillemina, muller viuda de F. de Cabanyals i d'en Bernat R. el seu germà i Na Sibilia, muller d'en P. Dalmau la seva germana, per 25 lliures 10 lb. 18 s. 9 d.; de les quals donam a Francesch Estrus pel quart del lluïsme 2 lb. 14 s. 8 d. Així resta pel Senyor Rei 7 lb. 14s. 1 d.
- 94 Dissabte a 8 de juliol, d'en Berenguer Sunyer marmessor d'en Berenguer Marsello, d'una casa a Sóller, en la partida d'en Gastó de Bearn, que va vendre a Pons Carles de Sóller per 6 lliures 2 lb.

EL LLUÏSME EN EL REGNE DE MALLORCA / SASTRE

- 95 Dia 11 d'octubre d'en Esteve Salvador de Sóller, d'un tros de garriga que està en la Vall de Sóller, en el terme de Beni Roci, en la partida d'en Gastó de Bearn, i estableix a Bernat Masblanch, a cens de 18 sous i d'entrada 12 diners 4 d.
- 96 Dia 11 d'octubre de P. Astrus, de dos trosos de garriga a Sóller, en la partida d'en Gastó de Bearn, que estableix a G. Pastor a cens de 36 sous i d'entrada 12 diners. Són en el terme de Beni Roci 4 d.
- 97 Divendres a 27 d'octubre d'en Pons Carles d'una casa que estableix a Salvador Alou de Sóller, en la partida d'en Gastó de Bearn, que estableix a cens de 3 morabatins i d'entrada (blanc) 4 s.
- 98 Dijous a 2 de novembre, d'en Salvador Esteve d'un tros de garriga, en la partida d'en Gastó de Bearn, que estableix a Macià Bisbal, a cens de 17 sous i d'entrada 2 sous 8 d.
- 99 Dijous a 7 de desembre, d'en Bartomeu Ferrer, d'un tros d'hort a Sóller, en la partida d'en Gastó de Bearn, que estableix a P. Guitart, a cens de 5 morabatins i d'entrada 30 sous 10 sous; dels quals en P. Estrus i en Bartomeu Jaubert, segons senyors, reberen 2 sous 6 diners. Munta pel Senyor Rei 7 s. 6 d.
- 100 (del mateix) d'unes cases que té a Sóller, en la partida d'en Gastó de Bearn, que estableix a P. Guitart a cens de 3 morabatins i d'entrada 2 sous 8 d.
- 101 Dia 7 de desembre d'en Bartomeu Claveyl de Sóller, per lluïsme d'un tros d'hort a Sóller, en la partida d'en Gastó de Bearn, que estableix a N'Estella, muller viuda d'en A. Esteve, a cens de 4 morabatins i d'entrada 1 sou 4 d.
- 102 Dia 2 de gener, d'en G. Vigeyl de Sóller, d'un tros de terra amb olivar, en la partida d'en Gastó de Bearn, que ven a Jacme Dayà per 60 lliures 17 lb. 11 s.
- 103 Dia 18 de gener, d'en Berenguer Graver de Sóller, de 2 morabatins censals que vengué a Berenguer Lemena de Sóller, d'unes cases que té a Sóller per 10 lliures 2 lb. 10 s. Dels quals Berenguer d'Olives rebé pel quart com a segon senyor 14 sous. (Hi ha un error de càlcul) 2 lb. 3 s. 11 d.
- 104 Dia 8 de febrer, d'en Berenguer Santa Cília, d'una peça de terra amb un olivar, dita *Rumpuda*, a Sóller, en la partida d'en Gastó de Bearn, la qual era d'en Bernat de Villalonga, venuda per deutes, que comprà P. de Villalonga, per preu de 101 lliures 33 lb 13 s. 4 d.
- 105 Dia 8 de febrer, de Berenguer Santa Cilia, de tres sots de terra que hi ha a Sóller, en la partida d'en Gastó de Bearn, d'en Bernat de Villalonga venuts per deutes, que comprà en P. de Villalonga per 160 lliures 53 lb. 6 s. 8 d.
- 106 (Del mateix) d'una garriga que hi ha a Sóller, en la partida d'en Gastó de Bearn, venuda per deutes, que era d'en Bernat de Villalonga i que comprà P. de Villalonga per 8 lliures 2 lb. 13 s. 4 d.
- 107 (Del mateix) d'un olivar a Sóller, en la partida d'en Gastó de Bearn, venut per deutes, que comprà en P. de Villalonga per 46 lliures 15 lb. 6 s. 8 d.
- 108 Dijous a 1 de març, d'en Bernat Tria de Sóller, d'un tros de terra amb olivar, en la partida d'en Gastó de Bearn, que vengué a Martí Tria son germà, pel preu de 160 lliures 46 lb. 13 s. 8 d. De les quals les Dones de Santa Margarita i en G. Narbona segons senyors reberen 11 lb. 13 s. 5 d. Resten 35 lb.

ARM RP 3772 fol. 1-25

- 109 Dilluns a 15 d'abril d'en G. Vinyes d'un hort a Biniaraix, en la partida del Senyor Rei, que vengué a Bartomeu des Prats per 5 lliures 1 lb. 9 s. 4 d.
- 110 Dissabte a 27 d'abril, d'en R. de Palou de Sóller, de l'establiment d'una casa amb porxo que hi ha a Sóller, en la partida d'en Gastó de Bearn, a Joan de Cabanyelles a cens de 4 morabatins i d'entrada 20 sous 6 s. 8 d.
- 111 Dimarts a 30 d'abril, d'en Bartomeu Steve i Salvador Esteve per la venda de 18 sous censals que feia en Bernat Masblanch d'un tros de vinya amb garriga que tenia a Sóller, en la partida d'en Gastó de Bearn, a Bernat Masblanch per 12 lliures 10 sous 3 lb. 12 s. 6 d.
- 112 (Del mateix) per venda de 3 sous censals que feia R. Pastor, d'un tros de mallol que tenia a Sóller, en la partida d'en Gastó de Bearn, a R. Pastor per 43 sous 13 s.
- 113 (El dia mateix) d'en P. de Villalonga, d'un tros de garriga que té a Sóller, en la partida d'en Gastó de Bearn, que estableix a R. Pastor a cens de 2 morabatins i d'entrada (blanc) 4 d.
- 114 Dimecres a 5 de juny, d'en Martí Sala, tutor dels fills hereus de Joan Martí de Sóller, d'un pati de terra a Sóller, en la partida d'en Gastó de Bearn, que estableix a P. Jacme a cens de 60 sous i entrada 5 sous 1 s. 8 d.
- 115 Dimecres a 5 de juny, d'en Martí Sala, tutor dels fills hereus de Joan Martí de Sóller, d'un tros de garriga que estableix a Jacme Estrus a Sóller, en la partida d'en Gastó de Bearn, a cens de 2 morabatins i d'entrada 5 sous 1 s. 8 d.
- 116 Dimecres a 5 de juny, d'en G. Esteve de Sóller, d'unes cases a Sóller, en la partida d'en Gastó de Bearn, que ven a G. Romeu per 13 lliures 10 sous 4 lb. 8 s. Fou presentada fadiga en 1318 a 30 de juny (¿) 4 lb. 8 s.
- 117 Dijous a 19 d'agost d'en Martí Sala, tutor dels infants de Joan Martí, d'un tros de terra a Soller, en la partida d'en Gastó de Bearn, que estableix a Simon d'Olives a cens de 37 sous i d'entrada 5 sous 1 s. 8 d.
- 118 Dia 7 de setembre d'en R. d'Estada, fill d'en Dalmau d'Estada, d'una peça de terra a Sóller, en la partida d'en Gastó de Bearn, que estableix a Jacme Jener a cens de 40 sous i d'entrada 10 sous 3 s. 4 d.
- 119 Dia 3 d'octubre d'en Vicens Pedrolo, d'una casa amb *pressora* i pati de terra a Sóller, en la partida d'en Gastó de Bearn, que estableix a G. Sunyer a cens de 53 sous i d'entrada 5 sous 1 s. 8 d.
- 120 Dilluns a 14 d'octubre d'en Berenguer de Lemena i Simona la seva muller, d'unes cases a Sóller, en la partida d'en Gastó de Bearn, que veneren a G. Mosqueroles, fill de Berenguer Mosqueroles per 73 lliures 5 sous 6 lb. 16 s. Donen a Berenguer des Bach (blanc)
- 121 Dimarts a 22 d'octubre d'en G. de Santa Iscla, lloctinent del Veguer de fora, d'un tros d'hort a Sóller, en la partida d'en Gastó de Bearn, d'en Bernat de Villalonga venut per deutes, que comprà P. Estrus per 40 lliures 13 sous 13 lb. 6 s. 8 d.
- 122 (Divendres a 25 d'octubre) de G. Santa Iscla, lloctinent del Veguer de fora, d'una sort de terra amb olivar a Sóller, en la partida d'en Gastó de Bearn, d'en R. d'Estada, venuda per deutes, que comprà en Jacme Dayà de Sóller per 185 lliures 61 lb. 13 s. 4d.
- 123 (El mateix dia) de Llorença, muller viuda de Bernat Sort de Sóller, de 5 morabatins censals que fa en P. Jacme a Sóller, en la partida d'en Gastó de Bearn, que ven a Pons Carles per 30 lliures 8 lb. 15 s.
- 124 Dissabte a 26 d'octubre d'en Joan Baudrich, de la venda de mitja alqueria que té a Almeluig, en a partida de Nunyo Sanç, a Bernat Ombert per 50 lliures 2 lb. 10 s.

- 125 Divendres a 10 de gener d'en Jacme Coza de Sóller, d'unes cases a Sóller, en la partida de Bernat Santa Eugènia, per la quinta part, les altres 4 parts són dels pabordes de la Seu de Mallorca, que estableix a Martí Sala a cens de 40 sous i d'entrada 7 lliures 10 sous. Així és per a la part reial 10 s. (?)
- 126 Dimarts a 11 de febrer d'en G. Companyó d'un tros de corral a Sóller, en la partida d'en Gastó de Bearn, que estableix a P. Bojossa a cens de 17 sous i d'entrada 2 sous 8 d.
- 127 Dilluns a 17 de febrer, d'en P. Ledó d'una peça de terra amb olivar a Sóller, en la partida d'en Gastó de Bearn, que estableix a Jacme Alou a cens de 40 sous i d'entrada 2 sous 8 d.

ARM RP 3733 fol. 1-26

1333-34

- 128 G. Alou de Sóller paga lluïsme d'un establiment que va fer a G. Bojosa, alias Sa Malriga, de una garriga a Sóller, en la partida d'en Gastó de Bearn, a cens de 4 sous i d'entrada 20 sous 6 s. 8 d.
- 129 Dijous a 21 d'octubre, reberen a Sóller d'en Francesch Peroades d'un tros de terra que va vendre a Sóller, en la partida d'en Gastó de Bearn, a R. Pastor per 40 sous 12 s. Dels quals donà a Berenguer Puigsech, segon senyor, per quart 3 sous. Resten al Senyor Rei 9 s.
- 130 Dimarts a 9 de novembre, d'en Berenguer Graver de Sóller, per lluïsme d'unes cases a Sóller, en la partida d'en Gastó de Bearn, establertes a P. Arbós, a cens de 1 morabatí i d'entrada 9 lliures, 2 lb. 5 s. De les quals dona a Berenguer Dolms, segon senyor el quart, 13 sous 1 diner. Resten pel senyor rei (¿?)
- 131 Dissabte a 13 de desembre d'en G. Fenoterra de Sóller, de 6 lliures censals que fan diverses persones de Sóller per possessions a Sóller, en la partida d'en Gastó de Bearn, que ven a Bernat Bojosa, per 63 lliures 15 sous (registrat en el Llibre de Deutes de 1333 en la carta 105), deu 18 lb. 12 s. 6 d. Dóna a Berenguer Robert per la 1/4 part que havia 4 lb. 10 s. Resten al Senyor Rei 13 lb. 9 s. 6 d.
- 132 Dimecres a 17 de novembre d'en Berenguer Bernat de Sóller, d'una casa amb quintana a Sóller, en la partida d'en Gastó de Bearn, establerta a Bartomeu Fer, a cens de 10 morabatins i d'entrada 15 sous 5 s.
- 133 Dimecres a 12 de gener d'en Borràs Malet, de dues cases amb un pati a Sóller, en l'alqueria de Biniaraix, en la partida d'en Gastó de Bearn, establertes a Bertomeu Loret a cens de 1 morabatí i 6 lliures d'entrada 2 lb.
- 134 Divendres a 28 de gener de Na Elicsen, muller viuda de Bernat Tria, d'un censal que fa P. Llufriu d'un olivar que és a Sóller, en la partida d'en Gastó de Bearn, i aquell ven a Bartomeu Loret per 4 lliures 1 lb. 3 s. 4 d.
- 135 Dilluns a 29 de febrer, d'en Bartomeu Fer, procurador de la dona G^a, muller viuda de Bartomeu Masblanch de Sóller, de dos morabatins censals que fa P. Arbós, d'un tros de terra de mallol a Sóller, en la partida d'en Gastó de Bearn, i ven a P. Pastor per 7 lliures 2 lb. 1 s.
- 136 Divendres a 18 de març, d'en Bartomeu des Graver, de 12 sous censals que P. Arbós feia per 1 tros de pati de terra a Sóller, en la partida d'en Gastó de Bearn, i ven a P. Arbós per 7 lliures a mercer 2 lb. 4 s.

ARM RP 3775 fol. 1-23

1334-5

- 137 (Dimarts a 16 de maig) d'en Bernat Martoreyl de la Vall de Sòller, d'un morabatí censal, que li feia P. (esborrat) per un olivar en Sóller, en la partida d'en Gastó de Bearn, que ven a Jacme Dayà per 11 lliures 3 lb. 4 s. 3 d.
- 138 (Dia 11 de juliol) d'en Arnau Mestre de Sóller d'una peça de terra amb vinya, en la partida d'en Gastó de Bearn, que ven a G. Carles de Sóller, per 110 lliures32 lb. 2 s. De les quals dóna a Bernat Steve i a Berenguer des Bach, segons senyors pel quart, 8 lb. 6 d. Resten pel Senyor Rei 34 lb 1 s. 6 d.
- 139 (Dia 16 de setembre) d'en Bernat Rotlan de Sóller, d'una peça de terra plantada de vinya en la Vall de Sóller, en la partida d'en Gastó de Bearn, que ven a P. Rovira per 240 lliures 70 lb. 1 s.
- 140 (Dissapte a XXX de setembre) Item reebem d'en P. de Villa Longa de Sóyler de luysme per licència que li donaren los procuradors del Senyor Rey, que posqués fer IIII o V peus d'archs de pera denant lo seu alberch que's en Sóyler, en so qui fo d'en Gastó e aquels li stablexen a cens de II sous cascun any, pagadors a la festa de Sent Michel de setembre a I any, qui ven e d'aquí anant en la dita festa e d'intrada 5 s.
 - Item d'en P. Codoyner per la dita rahó que posqués fer pilars de pera denant la sua casa que's en Sóyler, en so d'en Gastó e aquels li stablexen a cens de II sous, pagadors en la dita festa de Sent Miquel a I ayn e d'aqui anant e d'intrada 5 s.
- 141 Dimecres a 10 de gener d'en P. Honís donzell i Vaguer de fora, de 2 morabatins censals, dels hereus d'en Bernat Blanch de Sóller, venuts per deutes, en la partida d'en Gastó de Bearn, que comprà en Bernat Duran per 9 lliures 1 sou 3 lb. 4 d.
- 142 (El mateix) de 2 morabatins censals dels dits hereus, venuts per deutes, en la partida d'en Gastó de Bearn, a Bernat Duran per 10 lliures 1 sou 3 lb. 7 s.
- 143 Divendres a 26 de gener, d'en P. Aragonès de 2 morabatins censals que ara fa en Bartomeu Bojosa, per un alberg a Sóller, en la partida d'en Gastó de Bearn, i que ven a Bartomeu Bojosa per 12 lliures 7 sous 6 diners, a raó de 6 lliures el morabatí 3 lb. 12 s. 4 d.
- 144 Dimecres a 27 de febrer, d'en Bernat Costa de Sóller, per 100 sous censals d'aquelles 10 lliures que Berenguer *Stopanyeha* li fa per unes cases i hort que té a la Vall de Sóller, en la partida d'en Gastó de Bearn, i que ven a P. Mosqueroles, fill de Bernat Mosqueroles de Sóller, per 50 lliures 14 lb. 12s
- De les quals Bernat Mosqueroles, segon senyor, reb de la quarta part del lluïsme que són 3 lb. 13 s. Així és pel Senyor Rei 10 lb. 19 s.
- 145 (març) P. de Villalonga de Sóller paga per lluïsme d'una peça de terra a la Vall de Sóller, en la partida d'en Gastó de Bearn, de la compra que fa d'en Bernat Rotlan del preu de 100 lliures 32 lb. 2 s.

ARM RP 3777 fol. 1-16v

- 146 Dimecres a 26 de març d'en G. Torrent de Sóller de l'entrada d'un forn de puga a Sóller, a cens de 8 sous (a la festa de Santa Mª de Març) deu pagar mentre el dit forn coga i estigui en peus; d'entrada 1 lb.
- 147 Dissabte a 17 de maig, d'en Bartomeu Graver de Sóller per 5 morabatins censals, que fa en Jacme de Coyll Carruix, sobre una peça de terra en que hi ha una vinya i un hort en el Vall de Sóller, en la partida d'en Gastó de Bearn, que ven a G. Sautzina per 26 lliures

- 7 lb. 12 s. Donen a G. Robert, segons senyor pel quart 1 lb. 18 s. Resten netes pel Senyor Rei 5 lb. 14 s.
- 148 Dissabte a 22 de novembre d'en R. de Palou de Sóller, d'un pati de terra per fer cases, que és a Soller, en la partida d'en Gastó de Bearn, que estableix a Bartomeu Rocha notari, a cens de 20 sous i d'entrada 10 lliures 3 lb. 6 s. 8 d.
- 149 Del mateix, d'un pati de terra a fer cases, que hi ha a Sóller, en la partida d'en Gastó de Bearn, a Andreu Tunyet a cens de 35 sous i d'entrada 10 sous (2 s. 6d.)
- 150 Dia 11 de desembre d'en R. de Palou, d'unes cases a Sóller, en la partida d'en Gastó de Bearn, que la cort va vendre a Antoni Ferrer de Sóller per 5 sous 1 s. 8 d.
- 151 Dia 4 de febrer, d'en R. de Palou de Sóller, d'una casa dita *la terna*, a Sóller, en la partida d'en Gastó de Bearn, que estableix a Antoni Floris de Sóller, a cens de 12 sous i d'entrada 2 sous 8 d.
- 152 Dijous a 5 de febrer, d'en Berenguer Santa Cília, Veguer de fora, d'unes cases amb corral a Sóller, que foren dels hereus d'en Montserrat de Cabanyalls, venudes per deutes, que compra Antoni Floris per 13 lliures 4 lb. 6 s. 8 d.
- 153 (el mateix dia) d'en R. de Palou de Sóller, sobre la venda de les cases dites *lo bany*, hort i altres cases a Sóller, en la partida d'en Gastó de Bearn, a Antoni Floris per 6 lliures 1 lb. 16 s.
- 154 Dilluns a 8 de març, de Na Catalina muller viuda d'en Bernat Bonet, de 2 morabatins i 5 sous censals que reb d'en Jacme Cava de Sóller, d'unes cases en la porció de Nunyo Sanç, que ha venudes a Nadal boter *peyler*, per 17 lb. 1 s. 7 d. 2 lb. 16 s. 6 d

ARM RP 3778 fol. 1-20

1338-9

- 155 (Dimecres a 15 de maig) d'en Andreu de Sent Just, de l'establiment d'unes cases a P. Rovira de Fornaluig, en la parròquia de Sóller, a cens de 12 diners i d'entrada 26 lliures 8 lb. 13 s. 4 d.
- 156 Dijous a 29 d'octubre d'en Bernat Cogoles de Sóller, d'un tros de garriga que és al Vall de Sóller, en la partida d'en Gastó de Bearn, que estableix a Bernat Masdala a cens de (blanc) i d'entrada (blanc) 5 s.
- 157 (Del mateix) d'un tros de garriga al Vall de Sóller, en la partida d'en Gastó de Bearn, que acapta en Francesch Frontera del Vall de Sóller, a cens i entrada 5 s.
- 158 Dimarts a 16 de febrer d'en Fco. Masblanch de Sóller d'un pati de cases enderrocadises, en la partida d'en Gastó de Bearn, que estableix a Jacme Campa, a cens de 25 sous i d'entrada 6 lliures 2 lb.
- 159 (Dissabte a 30 de gener) Item reebem d'en Salvador Alou de Sóyler, per luysme d'un alberch que fo d'en Berenguer Mosqueroles de Sóyler prevere, lo qual alberch és en Sóyler, en so qui fo d'en Gastó de Biern, e lo qual comprà lo dit Salvador Alou per preu de C XXX lliures 38 lb.
- 160 (Dia 26 de febrer) d'en Bonanat Amer de 45 sous censals que reb d'en Jacme de la Vall de Sóller per possessions a Sóller, en la partida d'en Gastó de Bearn, que ven a P. de Buadella per 31 lliures 15 sous 9 lb. 4 s.

ARM RP 3779 fol. 1-22

- 161 Dia 8 d'abril reeberen d'en P. de Montblanch de Sóller, per lluïsme d'un tros de garriga que ven a P. de Buadella de Sóller, en la partida d'en Gastó de Bearn, per 20 lliures 5 sous 5 lb. 18 s. 2 d.
- 162 Dia 14 de maig, d'en Salvador Alou de Sóller, d'un tros d'hort, en el Vall de Sóller, en la partida d'en Gastó de Bearn, que ven a Bartomeu des Prats per 8 lliures 15 sous2 lb. 11 s. 6 d.
- 163 Dimecres a 2 de juliol, d'en Salvador Alou de Sóller, d'unes cases i un pati de terra a Sóller, en la partida d'en Gastó de Bearn, que estableix a P. Esteve a cens de 60 sous i d'entrada 50 sous m16 s.
- 164 (Del mateix) d'una casa i pati a Sóller, en la partida d'en Gastó de Bearn, que estableix a Francesc de Vacarisses, a cens de 20 sous i d'entrada 50 sous 16 s.
- 165 Dia 31 de juliol, d'en Berenguer Garcia d'un tros de terra amb olivar a Sóller, en la partida d'en Gastó de Bearn, que ven a Berenguer Peretó, fill de P. Peretó, per 40 lliures 10 sous m10 lb. 2 s. 6 d.; dels quals dóna a Jacme de Masblanch, segon senyor pel quart, 2 lb. 19 s. 1 d. Així resten netes al Senyor Rei 8 lb. 17 s. 5 d.
- 166 (Dia 4 d'agost) d'en Bartomeu F. de Sóller d'unes cases en Sóller, en la partida d'en Gastó de Bearn, que estableix a Salvador Esteve a cens de 31 sous i d'entrada 12 sous 4 s.
- 167 Dimarts a 28 de setembre d'en Berenguer Lamena de Sóller, d'una peça de terra plantada de vinya i garriga a Sóller, en la partida d'en Gastó de Bearn, que ven a P. Sa Font de Sóller per 18 lb. 10 s. 5 lb. 9 s.; Donen a G. Robert i Jacme Dayà segons senyors pel quart 1 lb. 7 s. 3 d. Resten pel Senyor Rei 3 lb. 12 s. 9 d.
- 168 Divendres a 15 d'octubre d'en Jacme de Colreduix, d'unes cases a Sóller, en la partida d'en Gastó de Bearn, que ven a P. Cebrià per 8 lliures2 lb. 7 s.; De les quals dóna a G. Robert pel quart del lluïsme 11 s. 9 d. Resten netes 1 lb. 15 s 3 d.
- 169 Dissabte a 20 d'octubre d'en Andreu Cunyet de Sóller, d'un pati o tros de terra en la Vall de Sóller, en la partida d'en Gastó de Bearn, que ven a Bartomeu Rocha notari per 20 sous 6 s
- 170 (El dia mateix) d'en Bernat Cogolles, d'un tros de garriga amb terra llaurada (en el Vall de Sóller), en la partida d'en Gastó de Bearn, que estableix a Bernat Sunyer, a cens de 30 sous i d'entrada 5 sous 1 s. 8 d.
- 171 Dissabte a 6 de novembre d'en Berenguer Claveyll del Vall de Sóller, d'un pati de terra per fer cases a Sóller, en la partida d'en Gastó de Bearn, que estableix a Gª Rimaynho a cens de 60 sous i d'entrada 60 sous 1 lb.
- 172 Divendres a 26 de novembre d'en P. Arbós i P. Cebrià de Sóller, d'unes cases que cambiaren entre ells, a Sóller, en la partida d'en Gastó de Bearn; les de Mateu Cebrià foren estimades en 100 sous i les de P. Arbós en 60 sous. Reberen de P. Cebrià per lluïsme 14 sous 7 diners i de P. Arbós 8 sous 9 diners. 1 lb. 3 s. 4 d.
- 173 (Dimarts a 4 de gener) d'en Bernat Martoreyll de Sóller, d'un tros de garriga a Sóller, en la partida d'en Gastó de Bearn, que ven a R. Masblanch per preu de 60 lliures 17 lb. 10 s; De les quals dóna a les Dones de Santa Margarita pel quart 4 lb. 7 s. 6 d. Així resten pel Senyor Rei 13 lb. 2 s. 6 d.
- 174 (El mateix dia) d'en Francesc Frexa de Sóller, d'un olivar a Sóller, en la partida d'en Gastó de Bearn, que ven a P. Perató de Biniaraix per 40 lliures 11 lb. 13s. 4 d
- 175 (El mateix dia) d'en Joan de Liberts d'una casa amb corral a Sóller, en la partida d'en Gastó de Bearn, que ven a Francesc des Puig per 50 sous 1 lb. 6 d.

- 176 Divendres a 4 de febrer, d'en Bernat Martoreyl de Sóller d'una sort de terra, en la partida d'en Gastó de Bearn, que estableix a Bernat Rotlan a cens de 8 morabatins i d'entrada 10 lliures 2 lb. 10 s; Reberen les Dones de Santa Margarita i en Bernat G. i Bernat Martoreyl pel quart 16 sous 8 diners
- 177 Divendres a 24 de febrer, d'en Berenguer Santa Cilia cavaller i Veguer de fora, d'un olivar a Sóller que era del Temple i de Na Serena, muller viuda d'en G. Salom i d'en P. fill d'aquells, que compra de la Cort en P. Costurer de Sóller per preu de 60 lliures 15 sous 20 lb. 5 s; Donaren pel quart a Bartomeu Claveyll 5 lb. 1 s. 3 d. Resten netes pel Senyor Rei 15 lb 3 s. 9d.
- 178 Dia 22 de març d'en Berenguer Vidal i Jacme Vidal de Sóller, d'una faixa de terra amb vinya, olivar i cases a Sóller, en la partida d'en Gastó de Bearn, que estableix a P. de Buadela a cens de 7 lliures i d'entrada 2 lliures13 s. 4 d; dels quals dónaren a P. des Bach i a Tomàs d'Alexandria segons senyors pel quart 3 s. 4 d. Resten pel Senyor Rei 10 s.

ARM RP 3780 fol. 1-31

- 179 (Dimarts 11 de setembre) d'en Bernat Nayís (sic) de Sóller d'un pati de terra que és en la parròquia de Sóller, en la porció de Gastó de Bearn, que ven a Francesch Ostales per 80 sous, registrat en el llibre de comptes de 1341 1 lb. 3 s. 8 d.
- 180 (Idem) d'en Grabiel Saura, com a procurador de la dona Na Bonanada, viuda de Sapo Figuera, d'un pati de terra que ven a Francesch Ostales, en Sóller en la porció de Gastó de Bearn, per 65 sous 1 lb. 1 s. 8 d.
- 181 Diumenge a 23 de setembre, a Sóller, d'en P. de Villalonga d'unes cases que són a Sóller, en la partida del Senyor Rei, i foren partides amb el Senyor Bisbe de Mallorca 1 lb.16 s.11 d.
- 182 (Idem) a Sóller, d'en R. Codoyner (sic) per unes cases a Sóller, en la partida del Senyor Rei 1 lb. 6 s. 10 d.
- 183 (Idem) a Sóller, d'en Salvador Alou, d'unes cases que estableix a Bernat Agost, a cens de 30 sous i d'entrada 5 sous 1 s. 3 d.
- 184 (Idem) a Sóller, de Berenguer Jacme, d'un forn que va fer i després el desfé 8 s.
- 185 Dissabte a 13 d'octubre d'en Bartomeu Guerau de la Vall de Sóller, de 15 sous censals que fa Na Gostina, per una casa amb algorfa, a Sóller, en la porció de Gastó de Bearn, que ven a P. Rabassa de la dita Vall per 7 lliures 2 lb. 2 s.
- 186 Dimecres a 16 de gener, d'en Bernat Rotlan, fill d'en Rotlan, per un tros de terra que estableix a Francesch Arbona, a cens de 1 morabatí i d'entrada 4 sous, en la porció de Gastó de Bearn 1 s. 4 d.
- 187 Dissabte a 24 de febrer d'en Bernat Simó ferrer de Sóller, d'unes cases en la vila de Sóller, en la partida del Senyor Rei, que ha venudes a Catalina viuda d'Andreu Rimanyo de la vila, per 55 lliures. La carta de venda, feta per P. Jofre notari, el dia *idus aprilis* de 1341 no és contenguda dita quantitat, sinó 40 lliures. Com la venda pareixia que era un frau pel Senyor Rei, els procuradors prengueren l'alberg i amb el consell d'A. Mandoni, jutge del reial patrimoni, referen la venda, és a dir, amb el preu de 55 lliures. La dona admeté el frau, pel dret que tenia sobre el preu de l'alberg per raó del seu dot. 4 lb. 6 d.
- 188 (Dilluns a 11 de mars) d'en Joan Arqué de Sóller, d'un tros de terra, part plantat de vinya i part herm, que té en el Vall de Sóller, en el terme de Fornaluix, en la partida d'en Gastó de Bearn, que ven a G. Ramon de Fornaluix per 14 lliures, de les quals pagam a Pº de Masblanch 20 sous 5 diners. Resten 4 lb. 2 s.

II JORNADES D'ESTUDIS LOCALS A SÓLLER

- 189 (Idem) d'en Perico de Masblanch de Sóller, d'un morabatí censal, que fa en G. Ramon de la vinya que comprà d'en Joan Arquer, que ven a G. Ramon per 4 lliures 1 lb. 3 s. 6d.
- 190 (Idem) d'en P. de Masblanch de Sóller, de 2 morabatins censals que fa en P. Genesta de Fornaluix, per dues peces de terra a Fornaluix, en la partida d'en Gastó de Bearn, que ha venudes a G. Ramon del dit lloc per 8 lliures 2 lb. 7 s.
- 191 Dimecres a 13 de març d'en P. de Puig, de la Vall de Sóller, com a procurador de Jacme Riba de 6 sous censals, que vené a P. Guagoza, del dit lloc, per 60 sous, en la partida d'en Gastó de Bearn. 1 lb.
- 192 Divendres a 15 de març, d'en P. de Masblanch, fill i hereu de Bernat Masblanch de Fornaluix, de 2 i mig morabatins censals que fa en Jaume Tria, per un tros de terra, la meitat vinya i l'altra meitat olivar, en el terme de Fornaluix, en la partida d'en Gastó de Bearn, que ha venut a Francesch de Villalonga, per 11 lliures 5 sous, els quals dóna en Francesch de Masblanch prevere a Andreu Salet, batle de Sóller 3 lb. 6 s.
 - La carta de venda fou feta el dia 7 idus gener de 1341.

1342-3

- 193 Dilluns a 23 de gener d'en G. Urgel de Sóller d'un tros de terra llaurat i garriga que té a Llucalcari (*en so qui fo d'en Guilabert de Cruyles*) que estableix a Jacme Riba de Valldemossa a cens de 5 quarteres de forment i 50 sous d'entrada 16 s. 8 d.
- 194 Dimarts a 18 de febrer d'en G. Bog de la Canal de Sóller, d'unes cases que té a Biniaraix, en la partida d'en A. Torrella, ara del Senyor Rei, que ven a Bartomeu Prats de Biniaraix per 5 lliures 15 sous 1 lb. 14 s.
- 195 (Dia 26 de març) d'en Bernat Comte de Sóller, d'unes cases en l'alqueria de *Beniarag*, en la porció d'en Arnau de Torrella, que ha establides a G. Bog a cens de 12 sous i d'entrada 5 sous 1 s. 3 d.
- (la carta de l'establiment va ser feta idus januarii M CCC XXII (sic)
- 196 Dissabte a 29 de març d'en Bernat Comte de Sóller, de 5 sous censals que ven a G. Bog del dit lloc, d'aquells 12 sous censals que aquell mateix li feia per unes cases que té en el terme de l'alqueria de *Beniaraig*, en la porció d'en A. de Torrella, per 1 lliura 10 sous 10 s
 - (la carta de venda va ser feta el 7 kalendas febroarii de M CCC XX IIII)
- 197 Dimarts a 18 de març, reberen d'en Rodrigo Ortis, vaguer de fora, d'un alberg que hi ha a Sóller, que va ser de Jacme Cosí de Sóller, venut per deutes, a A. Arnost notari de Sóller per 60 lliures.

L'alberg és denant lo ladoner qui és en la plassa del dit loch; és ver que'l dit alberch s'ere part per lo Senyor Rey quiti a el e part per lo dit Senyor Rey e per monsenyer Bisbe per indivis, so és que la sinquena part és del dit Senyor Rey, e fo estimat lo dit alberch per prohomens dignes de fe que la part la qual és quitia del Senyor Rey valia XXX lliures e la part en la qual lo Senyor Rey ha la sinquena part per indivis e les altres IIII parts són del Bisbe, fo estimada altres XXX lliures. Vené al Senyor Rey per loisme de les XXX lliures de la sua part X lliures; e li ve per la sinquena part de les altres X lliures de loisme II lliures, e axí deu aver de loisme lo dit Senyor Rey per tot en suma, les quals matem en comta del dit Arnau Arnost notari, el libre de deutes M CCC XLI en cartes C XXX VIII de longa moneda 12 lb.

Fo feta la carta de la dita venda a (blanc) jorns de maig l'any M CCC XXXX. ARM RP 3783 fol. 1-26

Establiments d'immobles a la vila de Sóller (1311-1343)

Data	ta	Propietari	Immoble a Sóller	Porció	Establert a	Entrada/ Cens	Lluïsme	
≥	1311	Guillem Riba	Cases amb corral	ej G	Bernat Seva	4 sous / 29 sous	18.40.	
₹	3	Francesc Frontera	Tros de terra amb olivar	e G	P. de Mansans	3 sous/ 26 sous	1 100	
×	1311	G. Llorens	Casa amb pati	ଞ	Bartomeu Ballester	2 sous/ 2 morabatins	8 diners	
×	1311	G. Llorens	Casa amb paci	G. B.	Guerau Selort	32 s 6 d. /2 morabatins	8 sous	
≅	1311	P. de la Mota	Un molf	G. B.	Bennat des Sorts	4 sous/ 6 monabatins	15.4 d.	
≡	1312	Bertomeu Estruç	Cases amb presora, forn i hort a Forneluig	g (5	Bernat R. P. Pomar Jacme Hostales, P. de Leyda	4 sous 110 sous	15.4 d.	
≡	1312	G. Riba	Tros de terra i olivar	ej G	G* muler d'en P. Molina	4 sous / 5 morabatins	15.4 d.	
M M	3 2361	PC 1 179 3781 da M						

Data	Propietari	Immoble a Söller	Porció	Establert a	Entrada/ Cens	Lluïsme Segon senyor
1314	1314 Bernat Jaubert	Tros de vinya	g U	Bernat de Bas	30 sous / 50 sous	10 sous Francesc Robert 7 s. 6 d.
1314	1314 Bernat Juyol	Tros de vinya	g G	G. Sunyer	40 sous / 50 sous	13 s. 4 d. Francesc Robert 3 s. 4 d.
ARM RP 3764 fol. 1-24	fol. I-24					

Data	Propietari	Immoble a Söller	Porció	Establert a	Entrada/ Cens	Lluïsme
1316 VIII 5	R. de Palou de Söller	Un hort	G. B.	G. Oliver	I sou / 12 sous	4 d.
ARM RP 3765	fol. I-15v					

II JORNADES D'ESTUDIS LOCALS A SÓLLER

Data	Propietari	Immoble a Sóller	Porció	Establert a	Entrada/ Cens	Lluïsme
1318 111 3	Johan Baldrich	Un molf en Almeluig	N. S.	P. Bertran	5 sous / 4 quar de farina	
1318 VI 9	Arnau de Valls, de Söller	Un tros d'hort a Sóller	G. B.	Francesch Rotlan	30 sous / 4 morabatins	7s. 6d.
1318 VIII 30	Romia viuda de R. Segalars	Un molf a la Vall de Söller	G. B.	Bernat Soler	2 sous / 12 sous	8 d.
1318 XII 4	Bernat Seva	Una casa a Sóller	G. B.	P. Cases	4 sous / 12 sous	1 lb. 4 s.
1318 XII 29	P. Coleyl de Sóller	Cases amb corrul	G. B.	Berenguer Alou	2 sous / 4 morabacins	8 d.
1319 1 9	G. Frontera	Una vinta ab olivar	ej B	Bernat F. de Söller	2 sous / 38 sous	
1319 1 16	P. Rabassa	Casa amb pati i hort en Söller	G. B.	P. Sent Just	5 sous / 6 lliures	15.80
1319 1 26	P. Masdela	Un tros d'hort i garriga En l'alqueria de Beniaraix	G. B.	P. Llufriu	2 sous / 6 sous	8 d.
1319 11 13	Bernat Domenech de Sóller Una peça de terra	Una peça de terra	g 9	P. Peretó	40 sous / 11 morabatins	13 s. 4 d.
ARM RP 3766 fol. 1-18	91.1-18					

Data	Propietari	Immoble a Sóller	Porció	Establert a	Entrada/ Cens	Lluïsme Segon senyor
20 IV 15	Bernat Domenech	Tros de terra amb olivar	:	G. Companys	60 sous / 20 sous	- IB
20 IV 27	Bernat Nusot	Peça de terra	ej G	Bernat Soler	2 sous / 9 sous	(borrat)
120 V 26	Bernst Ses Costes	Una vinya	G B	A. de Riusech	5 liures / 5 liures	1 lb. 13 s. 4 d.
120 V 28	Joan Marti	Cases que ha a Söller	8 G	Alamanda muller de A. Serra	2 sous / 18 sous	(borrat)
20 XI 14	P. Rabassa de Sóller	Terra, hort i cases a Sóller	G. B.	G. Sunyer	5 sous / 3 lliures	1 s. 8 d. Francesch Robert_
20 XI 20	Bernat C. de Söller	Terra, hort i cases a Söller	G. B.	Bernat Martonell	5 Illures / 11 Illures	1 lb. 13 s. 4 d.
6 IIX 021	Blanca Vda. De P. Castelló	Tros de corral a Sóller	G. B.	P. Sunyer	2 sous / 8 sous	8 d.
61 11 13	Francesc Monet	Dues parts d'un molí a la Vall de Sóller	8 6	G. Mas Nou	35 liures / 80 sous	10 lb. 8 s.
321 11 25	Francesc Rubert	Tros de vinya a Sóller	G. B.	A. Tria	16 Illiures / 80 sous	5 lb. 6 s. 8 d.
121 11 25	Francesc Rubert	Un tros de garriga	G B	Jacme Clark	48 liures, / 7 liures,	16 lb.

Lluïsme 9 q 60 sous. / 20 sous 2 sous / 8 sous Entrada/ Cens Establent a G. Companys P. Sunyer Porció G. B. Un tros de terra amb olivar Un tros de corral a Sóller Immoble a Sóller 1321 IV 15 Bernat Domenech 1321 XII 9 Blancha m. de P. Castelló Propietari ARM RP 3768 fol. 1-16v. Data

Data	Propietari	Immoble a Sóller	Porció	Establert a	Entrada/ Cens	Lluïsme
1327 VIII 4	Jacme Days de Söller	Peces de terra a la vall	G B	G. Esteve	5 sous / 7 lliures	15.80
1327 VIII 12	Bernat Mosqueroles	Cases amb pati a Söller	ej G	Bernat Duran	5 sous / 8 liures	14.84
1327 X 2	P. Balma	Dues cases a Söller	e G	Bernat Ruisech de Söller	5 sous / 37 sous	15.8d
1327 XII 14	Bernat Brandi de Söller	Cases amb un tros de terra	S)	Domingo Feliu	12 Illures / 4 morab.	4 lb.
1327 XI 28	Arnau de Cassa	Obrador amb celler	Bn. S. E.	Br. S. E. R. Sacosta paraire	90 liures / 10 liures	3 lb.(')
1327 XII S	Bernat Mosqueroles	Una peça de terra a Sóller	G. B.	Bernat Costa de Sóller	\$ sous / 100 sous	15.80
						3s. 4d.
1328 14	1328 I 14 Bernat Riusech de Söller	Un olivar, vinya i figueral	න් ජ	P. Rebassa	10 sous / 10 sous	Franc. Robert 10
						55
1328 25	Benenguer d'Olives	Casa amb corral a Sóller	ej G	Benenguer Estopanyà	9 lb. 10 s. / 8 sous	3 lb. 3 s. 4 d.
1328 1 30	Berenguer d'Olives	Casa amb obrador	G B	Bernat Duran	6 liures / 3 morabat.	2 lb.
1328 11 29	Berenguer d'Olives de Sóller	Olives de Söller Casses a la Vayl de Söller	ej G	Bernat Blanch	6 liures / 5 morabatins	2 lb.
1328 111 21	Bartomeu Graver de Söller	Tros de terra, hort i vinya	G. B.	Jacme Colcardús de Sóller	12 llures / 60 sous	3 lb. Francesc Robert. 1 lb.

ARM RP 3770 fol. 1-27

1 L'obrador i celler era propietat 1/3 del rei i 2/3 del bisbe de Barcelona. El Buísme era el docs, per tant fou de 9 Illures, de les quals 3 Illiures eren pel rei.

Data	Propietari	Immoble a Sóller	Porció	Establert a	Entrada/ Cens	Lluïsme
1329 VI 5	Guillamona Vda. de Barthomeu Masbianc de Söller	Un mayol a Sóller	G. B.	R. Pastor	40 sous / 16 sous	13 %
1329 X 11	Esteve Salvador	Tros de garriga a Sóller	G. B.	Bernat Masblanch	12 diners / 18 sous	4 q.
1329 X 27	Pons Carles	Casa	G. B.	Salvador Alou de Söller	Blanch / 3 morab.	45.
1329 XI 2	Salvador Esteve	Tros de garriga	G. B.	Macia Bisbal	2 sous / 17 sous	8 d.
1329 X 11	P. Astrus	Dos trossos de garriga a Sóller	8 9	G. Pastor	12 diners / 36 sous	4 d.
1329 XII 7	Bertomau Ferrer	Tres dhert	S S	P. Guitart	30 sous / 5 morabatins	10 s. (2)
1329 XII 7	Bertomeu Ferner	Casas en Söller	G B	P. Guitart	2 sous / 3 morabatins	8 d.
1329 XII 7	Bertomeu Claveyi	Tros d'hort a Söller	e G	Estella viuda d'A. Esteve	sou / 4 morabatins	4 d.
THE R. P. LEWIS CO., LANS.	20.1.1					

ARM RP 3772 fol. 1-25

Data	Propietari	Immoble a Söller	Porció	Establert a	Entrada/ Cens	Lluïsme
1331 IV 27	R. de Palou de Sólter	Casa amb porxo a Sóller	G. B.	Joan de Cananyelles	20 sous / 4 morabatins	6s.8d.
1331 IV 30	P. de Vilaionga	Tros de garriga a Sóller	G. B.	R. Pastor	(blanc) / 2 morabatins	4 d.
1331 VI S	Hereus de Joan Marti de Sóller	Un pati de terra a Sóller	9 S	P. Jaume	5 sous / 60 sous	15.8 d.
1331 VI S	Hereus de Joan Marti de Sóller	Un tros de gamiga	G.B.	Jaume Estrus	5 sous / 2 morabatins	15.8 d.
1331 VIII 19	Hereus de Joan Marti de Sóller	Un tros de terra a Sóller	G. B.	Simon d'Olives	S sous / 37 sous	15.80
1331 IX 7	R. d'Escada	Una peça de terra a Söller	e G	Jaume Jener	10 sous / 40 sous	3s. 4d.
1331 X 3	Vicens Pedrolo	Una casa amb presona i pati	g G	G. Sunyer	5 sous / 53 sous	15. 8 d.
1332 10	Jaume Coza de Söller	Unes cases a Söller	Brig. S. E.	Bng. S. E. Marti Sala	1/5 de 7 lb. 10 s / 40 s.	10 2.2
1332 11 11	G. Companyó	Un tros de corral a Sóller	G. B.	P. Bojosa	2 sous / 17 sous	. B d.
1332 11 17	P. Ledö	Una peça de terra amb olivar a Sóller	eg G	Jaume Alou	2 sous / 40 sous	8 d.
THE RESERVE AND ADDRESS.						

ARM RP 3733 fol. 1-26

² Un quint correspon al rei, els altres 4 quints al pabordes de la Seu de Malloren.

El lluïsme en el regne de Mallorca / Sastre

Data	Propietari	Immoble a Söller	Porció	Establert a	Entrada/ Cens	Lluïsme Segon senyor
1333	G. Alou de Söller	Una garriga a Sóller	8 0	G. B. G. Bojosa alias Sa Malriga	20 sous / 4 sous	65.80
1333 XI 9	Berenguer Graver	Uhes cases a Söller	G B	P. Arbós	9 liues / I morabati	2 lb. 5 s. (3) Berenguer Dolms 13 s. 1 d.
1333 XI 17 Berenguer	Berenguer Bernac	Casa amb quintana a Sóller	ei G	Bertomeu Fer	15 sous / 10 morabatins	5 %
1334 1 12	1334 I 12 Borris Malet	Dues cases amb pati a Sóller a l'algueria de Biriaraix	G. B.	Bertomeu Lobet	6 Illures / I morabatí	2 lb.

ARM RP 3775 fol. 1-23

Data	Propietari	Immoble a Söller	Porció	Establert a	Entrada/ Cens	Lluïsme
337 111 26	Procuradors	Forn de puga a Sóller	:	G. Torrent de Sóller	l lb. / 8 sous	
337 XI 22	R. de Palou de Söller (1)	I pati de terra a fer cases que és en Sóller	8	Berthomeu Rocha notari	10 lb. / 20 sous	3 lb. 6 s. 8 d
	R. de Palou de Söller (1)	I pati de terra a fer cases	G, B,	Andreu Tunyec	10 sous / 35 sous	
338 11 4	R. de Palou de Söller (1)	Una casa dita la Terra, en Sóller	G B	Antoni Floris de Sóller	2 sous / 12 sous	8 d.

(1). Pareix que R. de Pabu era en aquest any el batle de Söller i les vendes són propietat de terceres persones. ARM RP 3778 fol. 1-20

Data	Propietari	Immoble a Sóller	Porció	Establert a	Entrada/ Cens	Lluïsme
338 V IS	Andreu de Sent Just	Unes cases	:	P. Rovira de Fornaluix	26 lb. / 12 d.	8 lb. 13 s. 4 d.
338 X 19	Bernat Cogolles de Söller	Un tros de garriga a la vall	e G	Bernat Masdala	/	5 %
338 X 19	Bernat Cogolles de Sóller	Un tros de garriga a la vall	9 9	Francesc Frontera	/	5 s.
339 11 16	Francesc Masblanch	Un pati de cases endernocad.	ed C	Jacme Campa	6 lb, / 25 s,	2 lb.

ARM RP 3779 fol. 1-22

Data	Propietari	Immoble a Söller	Porció	Establert a	Entrada/ Cens	Lluïsme Segon senyor
1339 VII 2	Salvador Alou de Sóller	Casa i pati de terra a Sóller	8 6	P. Esteve	50 sous / 60 sous	sons 91
1339 VII 2	Salvador Alou de Sóller	Casa i pati de terra a Sóller	G. B.	Francesc de Vacarisses	50 sous / 20 sous	lé sous
1339 VIII 4	Bartomeu F. de Söller	Cases a Söller	G. B.	Salvador Esteve	12 sous / 31 sous	4 sous
1339 X 20	Bernst Cogoles	Tros de garriga amb terra Iburada (Vall de Sóller)	S, B	Bernat Suryer	5 sous 7 30 sous	13.8 d.
1339 XII 6	Berenguer Claveyll del Vall de Sóller	Pati per fer cases a Söller	g G	G" Rimaynho	snos 09 / snos 09	1 liura
1340 11 4	Bernat Martorell de Söller	Sort de terra	G. B.	Bernat Rotlan	Iliura / 8 morabatins	Dones de Santa Marg, 16 s. 8 d.
1340 III 22	Bng, Vidal i Jacme Vidal	Una faixa de terra amb vinya, olivar i cases a Sóller	G. B.	P. de Buadela	2 lliures / 7 lliures	10 sous P. Des Bach i Tomás d'Alexandria 3 s 4 d

	_
	7
	į
1	ß
	3
į	ż
1	Σ

Data	Propietari	Immoble a Söller	Porció	Establert a	Entrada/ Cens	Lluïsme Segon senyor
1341 IX 23	Salvador Alou	Unes cases	ej Bj	Bernat Agost	5 sous / 30 sous	15.34
1342 16	Bernat Rotlan	Tros de terra	ej G	Francesc Arbona	4 sous / I morabati	1s. 4d.
ARM RP 3781 fol.	lol.					

	Data	Propietari	Immoble a Sóller	Porció	Establert a	Entrada/ Cens	Segon senyor
_	343 23	G. Urgel de Söller	Un tros de terra i garriga	Š	Jacme Riba de Validemossa	50 s. / 5 gres. Form.	16 s. 8 d.
	343 III 26	Bernat Comte de Sóller	Unes cases en Bibaraix	Ar. T.	G. Bog	5 s. / 12 s.	18.3d
ľ	A SHARE OF STREET						

ARM RP 3783 fol. 1-26

Del luisme P. Estruç i Bartomeu jaubert, segons senyors, prenen _ de la quandtat pagada (2 sous 6 diners). Aixi resta per la tresoneria 7 sous 6 diners.

(1) Del Luisme Berenguer Dolms, segon senyor, pren _ de la quantitat pagada (13 sous 1 diner). Resta a la tresoneria 2 lb. 1s. 3 d.

(2) Del Luisme les Dones de Santa Margarita, En Bn. G. i en Bernat Martoneyl cobraren el quart, que eren 16 s. 8 d. Resta a la Procuració I lb. 13 s. 4 d.

(3) Del Luisme en P. des Bosch i Thomás d'Alaxandria, segons senyors, cobraren 3 sous 4 diners. Resta a la R. Procuració I 0 sous.

Venda de censals

Data	Venedor	Venda de censal	Propietat que grava a Sóller	Porció	Comprador	Preu	Lluisme Segon senyor
1311 VIII 14	P. de Vayls	IS morab.	Un rafal	G B	Domingo Munchlanch	87 lb 10 s.	20 lb.
ARM RP 1865 fol. 1-24	61, 1-24						

Lluisme Segon senyor	1 lb. 10 s.	- IP
Preu	5 lb. 5 s.	3 lb. 15 s.
Comprador	P. de Villalonga de Sóller	P. Rovira de Söller
Porció	9	G. B.
Propietat que grava a Sóller	***	***
Venda de censal	I morabati	5 sous
Venedor	Bernat G.	Bernat Martonell
Data	1318 VII 8	1318 IX 13

	_
	Lluisme Segon senyor
	Preu
	Comprador
	Porció
	Propietat que grava a Sóller
	Venda de censal
ol. I-18	Venedor
ARM RP 3766 to	Data

Data	Venedor	Venda de censal	Venda de Propietat que censal grava a Sóller	Porció	Comprador	Preu	Lluïsme Segon senyor
1320 XII 23	1320 XII 23 Bernat Ses Costes de Söller	9101		:	P. Arbös i altres	138 lb.	23 lb. Fran. Robert 5 lb. 15 s
ARM RP 3767 fol. 1-23	fol. 1-23						
Data	Venedor	Venda de censal	Venda de Propietat que censal grava a Sóller	Porció	Comprador	Preu	Lluïsme Segon senyor
1327 IX 19	1327 IX 19 Domingo Estada	2 morab. 2 s.		G. B.	P. de Villalonga	9 lb.	21b. 12s. 6d.

-	ARM RP 3770 f	ol. 1-27						
	Data	Venedor	Venda de censal	Propietat que grava a Sóller	Porció	Comprador	Preu	Lluïsme Segon senyor
	1328 VIII 9	Arnau de Vayl de Sóller	10 lb. 13s 1d	Diverses prop.	G B	P. Vidal mercader i altres	120 lb.	35 lb. 1 s.
	ARM RP 3771 6	ol. 1-29						

1328 1 1 Bernat de Riusech de Sóller 12_morab.

8 8

Data	Venedor	Venda de censal	Propietat que grava a Sóller	Porció	Comprador	Preu	Lluïsme Segon senyor
330 18	Berenguer Gaver de Sóller	2 morabatins	Casa a Sóller	G. B.	Bng. Lemena de Sóller	10 lb.	2 lb. 10 s. Bng. d'Olms 14 s.
THE REST OF THE PARTY OF THE PA	200 1 100						

Data	Venedor	Venda de censal	Propietat que grava a Sóller	Porció	Comprador	Preu	Lluïsme Segon senyor
1331 IV 30	Bart. I Salvador Esteve	IB sous	Una vinya i garriga	G. B.	Bernat Masblanch	12 lb. 10 s.	3 lb. 12 s. 6 d.
1331 X 25	Lorença, Vda. de Bernat Sort	5 morabatins		G. B.	Pons Carles	30 lb.	8 lb. 15 s.
ARM RP 3733 I	lol. 1-26						

Data	Venedor	Venda de censal	Venda de Propietat que censal grava a Sóller	Porció	Comprador	Preu	Lluïsme Segon senyor
1333 XII 13	1333 XII 13 G. Fenoterra de Sóller	6 llures	Diverses posses- sions a Söller	G. B.	Bernat Bojosa	63 lb. 15 s.	18 lb. 12 s. 6 d. Brg. Robert 4 lb 10 s.
1334 28	Na Elicsen Vda de Bn. Tria		Un olivar a Söller	ej G	Bertomeu Loret	4 15	1 lb. 3s. 4 d.
1334 = 29	Bertomeu Fer, procurador de G° vda de Bmeu. Mas Blanch de Söller	2 morabatins	Un tros de terra de mallol a Sóller	G. B.	P. Pastor	7 lb.	2 lb. 1 s.
334 111 18	Bertomeu des Graver	12 sous	Un pati de terra	8 0	G. B. P. Arbós	7 lb.	2 lb. 4 s.

Propietat que grava a Sóller
Un olivar a Söller G. B. Jacme Daya
G. B. Bernat Duran
G. B. Bernat Duran
2 morabatins Alberg a Sóller G. B. Bartomeu Mojosa
Unes cases i hort a la Vall de Söller

(3) Ven en P. Honís, donzell, Veguer de fora. ARM RP 3777 fol. 1-16v

Data	Venedor	Venda de censal	Propietat que grava a Sóller	Porció	Comprador	Preu	Lluïsme (1) Segon senyor (2)
1337 V 17	Berthomeu Graver de Söller	5 morabatins	Una vinya i hort	G. B.	G. Sautzaina	26 lb.	7 lb. 12 s. G. Robert 1 lb. 18 s.
338 111 8	Catalina Vda de Bn. Bonet	2 morab Ssous	Cases	N. S.	Nadal boter, de Söller	17 lb. 1 s. 7 d.	2 lb. 16 s. 6 d.
04 - 1 - 200 000 000	200						

ARM RP 3778 fol. 1-20

Data	Venedor	censal	Propietat que grava a Sóller	Porció	Comprador	Preu	Segon senyor (2)
ARM RP 1779 fo	Donahat Amer	40 3003		5	acme de la vali de solici	31 10. 13.5	710. 73.

Data	Venedor	Venda de censal	Propietat que grava a Sóller	Porció	Comprador	Preu	Lluisme (1) Segon senyor (2)
1341 X 13	Bartomeu Garau de Söller	15 sous	Casa amb algorfa	9 9	P. Rabassa de la Vall	7 lb.	2 lb. 2 s.
1342 III 11	Perico de Masblanch	I morabati	Una vinya	8 0	G. Ramon	4 b.	1 lb. 3 s. 6 d.
1342 III 11	P. de Masblanch	2 morabatins	2 peces de terra	ei G	G. Ramon	8 15	2 lb. 7 s.
1342 III 13	P. de Puig de Vall de Söller	e sous		9	P. Guagoza	60 sous	- IP
1342 III 15	P. de Masblanch	2 _ morabat	Tros de terra i	ed C	Francesch de Villalonga	II lb, 5 s.	3 lb. 6 s.

l	
l	
l	×
1	381 6
l	I RP 3
l	ARY

Data	Venedor	Venda de censal	Propietat que grava a Sóller	Porció	Comprador	Preu	Lluisme (1) Segon senyor (2)
1343 11 29	Bernat Comte de Söller	5 sous	Unes cases a Biniarabo	A. de Torrella	G. Bog de Söller	1 lb. 10 s.	10 s.
(1) Lluisme pag ARM RP 3783 f	at al primer senyor (ol. 1-26	2) Lluisme pagat al	segon senyor deduit o	deduit del primer.			

Venda d'immobles i terrenys a Sóller (1311-1342)

Data	Venedor	Immoble a Soller Porció	Porció	Comprador	Preu / Lluïsme	Lluisme pel segon senyor
1311 111 29	1311 III 29 Francesc Morera (1)	Una possessió	e G	N' Arb	160 lb. / 35 lb.	feta grácia
1311 V 7 A. Negr	A. Negre	Casa	ei Ei	Bernat Calar de Söller	5 lb. 5 s. / 1 lb. 6 s. 3	
1311 IX 13	1311 IX 13 Berenguer Thomás	Unhort	G. B.	Berenguer Servià	11 lb. / 2 lb. 15 s.	Bartomeu Antoli P. de la Meta 13 s. 9 d.
1311 XI 3 A. Tamors	A. Tamors	d'unes cases	Bn. S. E	Bn. S. E Johan Caluper	12 lb. 10 s. / 3 lb. 2 s. 6	12 lb. 10 s. / 3 lb. 2 s. 6 A. Clavel 15 s. 7 d.
1312 14	Berenguer Malet	Un tros de terra	ei G	Bertomeu F.	3 lb, 15 s. / 18 s. 9	
1312 11 26	Bernat R.	cases	G. B.	R. de Capolaes	5 lb. 10 s. / 1 lb. 2 s. 6	
1312 N 4	1312 IV 4 Bernst Costurer (2)	system	aá G	P. Carles, tutor dels fills d'el Berenguer Jords de Söller	60 lb. / 20 lb.	feta gràcia al pubil den Bernat Costurer Jarme Domenech 3 lb. 15 s.

Venda feta pel Batte de Mallonca a instáncia de creditors.
 Venda feta per Berenguer Santa Cilia, veguer de fora, a instáncia de creditors. ARM RP 1865 fell. 1-24

Data	Venedor	Immoble a Sóller	Porció	Comprador	Preu / Lluisme	Lluïsme pel segon senyor
1314	Bernat Garau	Un hort	G.B.	G, Lorens	23 s. / 5 s. 9 d.	-
1314	A. Bestano	Peça de terra	ej G	P. Bisbal	20 lb, / 5 lb.	Dones de Jonqueres 1 lb. 5 s.
314 XI 28	Bernat d'es Soriu	Un moli a Söller	G.B.	R. de Gibts	7 lb. / 1 lb. 15 s.	P. de Mota 10 s.
1315111 14	P. Estrader	Un tros de vinya	G. B.	Berenguer Pulgsec	7 lb. / 1 lb. 15 s.	A. Umbert i Bn. Villalonga
DAMES OF STREET	20.00					

ARM RP 3764 fol. 1-24

Data	Venedor	Immoble a Sóller	Porció	Comprador	Preu / Lluïsme	Lluisme pel segon senyor
1317 11 19	G. Frontera	3 parts d'una possessió	G. B.	P. Arbós de Sóller	33 lb. 15 / 8 lb. 8s 8 d.	Francesc Robert 2 lb. 2s 2d
ARM RP 3765	fol. I-15v					

Data	Venedor	Immoble a Söller Porció	Porció	Comprador	Preu / Lluïsme	Lluïsme pel segon senyor
18 V 18	Bernat de Buadella i els seus germans	Tres prossos de la seva alquerta a Sóller	gi G	Bicsen viuda den Tornamira	70 liures / 14 liures 30 liures / 7 liures	Viuda de Mir de Palau / G. F. Dones de Santa Margarita / Guerau Narbona.
18 V 27	18 V 27 R. de s'Horta de Sóller	Un tros de terra a Sóller	G. B.	G. B. Jacme Days	40 liures / 10 liures	
18 VI 20	18 VI 20 P. Artal de Söller	Un tres d'elivar i terra a la vall de Sóller	G. B.	G. Vidal	12 Illures / 3 lb. 5 s.	-
1318	1318 P. de Leyda, de Söller	Un tros de garriga	ei G	Berenguer des Puig	20 sous / 6 s. 8 d.	
8 8	Berthomeu de Tonssavin	Un tros de garrigs a Söller	ei G	R. de Capolsts	60 sous/ 15 sous	En Narbona 3 s. 9 d.

	∞
	÷
1	立
	3766
	2
	Ξ
	₹

Data	Venedor	Immoble a Sóller	Porció	Comprador	Preu / Lluïsme	Lluisme pel segon senyor
1320 V 26	Bernat Ses Costes	Tros de garriga a Sólter	G. B.	A. de Riusech	65 lb. / 17 lb.	Francesc Obert 4 lb. 5 s.
1320 XI 20	Bernat Sabater	Alqueria a Sóller	G.B.	Jacme Dayà de Söller	7 lb. / 2 lb.	En Vall i R. de Palau 10 s.
1320 11 19	G. de MaiNou	2 patis d'un molí a la vall de Söller	G. B.	Bernat d'Olives	55 lb. / 16 lb.	Francesc Robert 4 lb.

ARM RP 3767 fol. 1-23

Data	Venedor	Immoble a Sóller	Porció	Comprador	Preu / Lluïsme	Lluisme pel segon senyor
1327 IX 16	R. d'Estada de Sóller	Tros de terra a Sóller	G.B.	G. Urgeyl	50 lb. / 14 lb. 13 s.	
ARM RP 37701	fol. I-27					

Data	Venedor	Immoble a Söller	Porció	Comprador	Preu / Lluïsme	Lluïsme pel segon senyor
1328 VIII 9	Gullemina Vda de Bartomeu Masblanch de Sóller	Cases a Söller	G.B.	R. Capolats de Söller	11 lb, 10 s/3 lb 10s 8	G. Pastor i Br. Masblanch 2 lb, 13 s. 10 d.
1328 VIII 30	Joan Baudrich d'Almeluig	Peça de terra a Almeluig	s Z	F. Malferit	65 lb. / 3 lb. 5 s.	
1328 XI +	R. d'Estada	Peça de terra a Sóller	G.B.	P. de Vilbionga	115 lb./ 33 lb. 11 s.	***
1329 11 10	1329 II 10 G* Vda. De Brneu Masblanch	Cases a Söller	G.B.	Bernat Tampa	40 lb. / 11 lb. 13 s. 6 d.	G. Pastor i Bn. Masblanch 2 lb. 18 s. 4 d.
1329 111 17	1329 III 17 Pons Stonga i la seva muller	Uns barrys	:	Montserrat Cambrils de Sóller	30 lb. / 10 lb.	
1329 111 18	1329 III 18 Bernat Rodan	Un tros de garriga a Sólter	:	G. Pastor	6 lb. / 1 lb. 15 s. 2 d.	
ARM RP 3771 fol. 1-29	fol. 1-29					

l	
	ŝ
١	ğ
	377
I	₹

Data	Venedor	Immoble a Sóller	Porció	Comprador	Preu / Lluisme	Lluisme pel segon senyor
1329 IV S	Francesca vda. de Bernst Vilalonga de Sóller (1)	Cases a Formalug	G. B.	Francescha, vda de Bernat de Villalonga	30 lb. / 10 lb. (2)	-
1329 V 17	Bartomeu Masblanch de Söller	Un tras affort	ej G	P. Rabassa	22 lb. / 6 lb. 9 s.	
1329 IV 17	Bernat de Vilalonga q" (1)	Casa celler a Söller	g 0	P. Narbona	20 lb. / 6 lb. 13 s. 4	Na Valenza m. de P. Narbona I Ib. 13s 4d.
1329 VI 23	R. Pastor	Cases i hort a Sóller	න් න්	Guillermina, vda de F. de Cabanyals. Na Steita, germana Bn. R. germä	25 lb. / 10 lb. 8 s. 9	Francesch Estrus 2 lb 14s 8d
1329 VII 8	Berenguer Sunyer marmessor de Brg. De Marsello	Casa	9	Pons Carles de Söller	6 lb, 7 2 lb,	
1330 11 2	-	Un tros d'olivar	ej G	Jacme Days	60 lb. / 20 lb.	feta grácia
1330 11 8	Bernat de Vilalonga q" (1)	Una peça de terra amb olivar (Na Rompuda)	g (5	P. de Villalonga	51b. 1s./331b.13s.4	
1330 11 8	Bernat de Villalonga q" (1)	3 sorts de terra a Sóller	G.	P. de Villalonga	160 lb. / 53 lb 6s 8d	
1330 11 8	Bernat de Villalonga qº (1)	Un olhar a Söller	G. B.	P. de Villalonga	8 lb. / 2 lb 13s 4d	
1330 11 8	Bernat de Villalonga q" (1)	Una garriga a Sóller	ed Uj	P. de Villalonga	46 lb. / 15 lb 6s 8d	
1330 III 1	Bernat Tria de Sóller	Un tros de terra amb oïvar a Sólter	ed U	Marti Tria, son germi	160 lb./ 46 lb 13s 8d	160 lb. / 46 lb 13s 8d G. Narbona 11 lb 13s Sd

Ven en Berenguer Santa Cità, veguer de forn, instaincia de creditors d'en Bernat Villalonga.
 Les 10 liures les envia a Clutat N'Arnau de Conyl, batle de Söller.

ARM RP 3772 fol. 1-25

		_		_	$\overline{}$	_
Preu / Lluïsme Lluïsme pel segon senyor			Benenguer des Bach (blanc).	***		
Preu / Lluïsme	51b./11b.9s.4d.	13 lb. 10 s. / 4 lb. 8 s.	73 lb. 5 s. / 6 lb. 6 s.	40 lb. 13 g. / 13 lb. 6 s. 8	185 lb. / 61 lb. 13 s. 4d	50 lb / 2 lb 10 s
Comprador	Bartomeu d'es Prats	G. Romeu	G. Mosqueroles	P. Estrus	G. B. Jaume Dayà de Söller	N. S. Bernet Ombere
Porció	9 9	G B	න ල	ଖ	eg G	Z
Immoble a Sóller	Un hort a Binbraix	Unes cases a Söller	de Lemena i Smona Unes cases a Sóller	Un hort a Söller	Una sort de terra amb olhar	Minis alessavia a Alesahibe
Venedor	G. Vinyes	G. Esteve de Sóller	Berenguer de Lemena i Smona	Bernat Villalonga qº (1)	R. d'Estada	Ioan Baudelch
Data	31 IV 15	331 VI 5	X 7	331 X 22	331 X 25	31 X 26

(1) Ven en G. de Sanza Isola, veguer de fora, a instancia de creditors d'en Bin, Villalonga.

ARM RP 3733 fol. 1-26

Data	Venedor	Immoble a Söller Porció	Porció	Comprador	Preu / Lluïsme	Lluisme pel segon senyor
1333 X 21	Francesch Percades	Un tros de terra a Sóller	ଖ	R. Pastor	40 lb. / 12 s.	Benenguer Pulgsech 3s.
RM RP 3775 6	ol. 1-23					
ľ						

Data	Venedor	Immoble a Sóller	Porció	Comprador	Preu / Lluïsme	Lluïsme pel segon senyor
1334 VII 11	1334 VII II Arnau Mestre de Sóller	Peça de terra amb vinya	g 9	G. Carles de Söller	110 lb./ 32 lb.	Bn. Esteva i Brg, des Bach 8 lb. 6 d.
1334 IX 16	1334 IX 16 Bernat Rothan de Söller	Peça de terra amb vinya a la vall de Sóller	ଖ	P. Rovira	240 lb. / 70 lb. 1 s.	
1334 IX 30	1334 IX 30 Bernst Rocksn	Peça de terra de la vall	ଷ୍	P. de Villalonga	100 lb. / 32 lb. 2 s.	
ABM DD 2777 641 1 14-	201 1 165					

Ц	Venedor	Immoble a Sóller	Porció	Comprador	Preu / Lluïsme	Lluisme pel segon senyor
R. de Palo	u	Unes cases a Söller	9 9	Anthoni Ferrer	5 sous / 1 s. 8 d.	***
. de Palou	u de Söller (1)	Cases apellades lo bany. horts i altres cases a Sóller	G. B.	Anthoni Floris	6 lb. / 1 lb. 16 s.	
tereus de labanyals	en Montserrat de s (1)	Cases amb corral a Söller	ଷ୍	Anthoni Pioris	13 b / 4 b 6 s 8 d.	

Venudes a instância de creditors per Bng, Santa Cilla, Veguer de fora. ARM RP 3778 foi. 1-20

EL LLUÏSME EN EL REGNE DE MALLORCA / SASTRE

Data	Venedor	Immoble a Sóller	Porció	Comprador	Preu / Lluïsme	Lluisme pel segon senyor
1339 1 30	Berenguer Mosqueroles prevr.	Alberg	G. B.	Sahador Alou de Söller	130 lb./ 38 lb.	
ARM RP 3779 fol. 1-22	fol. 1-22					
Data	Venedor	Immoble a Sóller	Porció	Comprador	Preu / Lluïsme	Lluisme pel segon senyor
1339 IV 8	P. de Montblanch de Söller	Tros de garriga	ei U	P. Busdela de Sóller	20 lb. 5 s. / 5 lb 18 s 2d	-
1339 V 14	Salvador Alou de Söller	Un tros d'hort a la vall	ස ර	Bartomeu des Pracs	8 b. 15s / 2 b 11 s 6d	***
1339 VI 4	Bernat Rotlan de Sóller	Peça de terra apellada La Costa, en Sóller	ы О	P. Rovira de Sólter	620 lb. / 64 lb. 4 s.	***
1339 VII 31	Berenguer Garcia	Tros de terra amb olivar	ස ර	Berenguer Peretó	40 lb 10 s/11 lb 16 s 6d	40 lb 10 s/11 lb 16 s 6d Jacme Masblanch 2 lb 19 s 1
1339 IX 28	Berenguer Lamena de Söller	Terra plancada de vinya i garriga	e d	P. Sa Font de Söller	18 lb 10 s./ 5 lb.	G. Robert i Jacine Deyà I lb 7 s. 3 d.
1339 X IS	Jacme de Colraduix	Cases a Söller	ස් ර	P. Cebrii	8 lb. / 2 lb. 7 s.	G. Robert 11 s. 9 d.
1339 X 20	Andreu Cunyet de Söller	Paci de cerra a la vall	ed U	Barthomeu Rocha notari	20 sous / 6 sous	***
1340 4	Francesch Frexa de Sóller	Un olivar a Söller	ස ප	P. Perató de Beniaraix	40 lb. / 11 lb. 13 s. 4 d.	
1340 4	Johan de Librets	Casa amb corral a Söller	හ හ	Francesch des Puig	50 sous / 1 lb. 6 d.	-
1340 1 4	Bernat Martoreyll de Söller	Tros de garriga a Sóller	ы В	R. Masblanch	60 lb./ 17 lb. 10 s.	Dones de santa Margarita 4 lb. 7s. 6d.
1340 24	Serena vda. G. Salom (1)	Un olivar a Söller	Temple	Temple P. Costuner de Söller	60 lb. 15s. / 20 lb. 5 s.	Berthomeu Claveyll 5 lb. 1s. 3d.
ARM RP 3780 fol. 1-3	fol. I-31					

yor					
Preu / Lluïsme Lluïsme pel segon senyor		-		14 lb. / 4 lb. 2 s. P. de Masblanc 1b. 5 s.	
Preu / Lluïsme	80 s. / 1 lb. 3 s. 8 d.	65 s. / 1 lb. 1 s. 8 d.	55 lb./ 4 lb. 6 d.	14 lb. / 4 lb. 2 s.	
Comprador	Francesc Ostales	Francesc Ostales	Catalina vda d'Andreu Ramanyo de Söller	G. Ramon de Fornaluix	
Porció	eá U	G B	Reial	ві (5)	
Immoble a Söller Porció	Un pati de terra a Sóller	Un pati de terra	Unes cases	Una vinya i part erm	
Venedor	Bernat Nayts de Söller	Na Bonarrada, Vda de Sapo Figuera	1342 II 24 Bernat Smon farrer de Söller Uhes cases	Joan Arqué de Söller	
Data	1341 IX 11	1341 IX 11	1342 11 24	1342 III II Joan Arqué d	242

propietat venuda pel Veguer de fora, Brg. Santa Cilia. ARM RP 3781 fol.

Data	Venedor	Immoble a Söller	Porció	Comprador	Preu / Lluïsme	Lluïsme pel segon senyor
1343 11 18	G. Bog de la Canal de Sóller	Cases a Biniarabi	Ar. T.	Bertomeu Prats de Biniaraix	5 lb. 15 s. / 1 lb. 4 s.	
1343 1118	Jaone Cosi de Sóller (1) Alberg a Sólle	Alberg a Söller	න් ජ	A. Amost notari de Sóller	60 lb. / 12 lb.	***

propietat venuda pel Veguer de Fora, Rodrigo Ortis.
 ARM RP 3783 fol. 1-26

ANTROPONIMIA

(Lluïsmes de Sóller 1311-1343)

Agost, Bernat, 183 Alexandria, Tomà d', 178

Alou, Bng, 41 Alou, G., 128 Alou, Jaume, 127

Alou, Salvador, 97, 159, 162, 163, 183

Amer, Bonanat, 160 Antolí, Bmeu, 7 Aragonés, P., 143 Arbona, Francesc, 186,

Arbós, P., 25,130, 135, 136, 172

Arnau, P., 32

Arnost, Arnau notari, 197 Arqué, Joan, 188, 189

Artal, P., 30

Bach, Bng. des, 120, 138 Bach. P. des, 178

Baldrich (Baudrich), Joan, 26, 78, 79, 124

Baldrich (Baudrich), J Ballester, Bartomeu, 5 Balma, P., 61, Banyuls, Dalmau, 49 Bas, Bernat de, 18 Bernat, Bng., 132 Bertran, P., 26 Bestano, A., 20 Bisbal, P., 20, 77 Bisbal, Macià, 98

Bisbe de Mallorca, 181

Blanch, Bernat, 69, 80, 141, 142 Bog de la Canal de Sóller, G., 194, 195

Bojosa, Bartomeu, 143 Bojosa, Bn., 131 Bojossa, G., 128 Bojossa, P., 126 Bonet, Bernat, 154 Boter, Nadal *peyler*, 154 Brandi, Bn., 62 Bruch, P. des, 85 Buadella, Bn de, 27

Buadella, P. de, 160, 161, 178

C. Bn., 47

Cabanyals, F. de, 93

Cabanyals, Montserrat de, 152 Cabanyelles, Joan de, 110

Calar, Bernat, 3 Caluper, Joan, 9 Cambrils, Montserrat de, 87

Campa, Jaume, 158
Capolats, P. de, 12, 39
Capolats, R., 74
Carles, G., 138,
Carles, P., 15,
Cases, P., 35,
Cassa, Arnau de, 63,
Castelà, Bng., 21,
Castelló, P., 55,
Cava, Jaume, 154
Cebrià, Mateu, 172
Cebrià, P., 168, 172
Clarà, Jaume, 53
Clarà, P. de, 21
Claveil, A., 9

Claveyl, Bartomeu, 101 Claveyl, Bng., 171, 177 Codonyer, P., 140 Codonyer, R., 182

Cogoles, Bernat, 156, 157, 170

Colcardús, Jaume 71, 84

Coleyl, P., 41,

Colreduix, Jaume de,168 Companyó, G., 126 Companys, G., 54 Comte, Bernat, 195, 196 Conyl, Arnau batle de S., 79 Corró, hereus de, 15 Cosí, Jaume, 197 Costa, Bernat, 64, 144 Costes, Bernat ses 43, 44, 49

Costurer, Bn., 15 Costurer, P., 177 Coyl Carruix, Jaume, 147, Coza, Jaume, 125 Cunyet, Andreu de, 169

Dalmau, P., 93

Dayà, Jaume, 28, 48, 56, 102, 122, 137, 167

Dolms, Beng., 130 Domenech, Bn., 40, 54 Domenech, Jaume, 15

Dones de Sta. Mga., 27, 108, 173, 176

Duran, Bn, 57, 67, 141, 142

Enveig, P., 49

Estada, Dalmau d', 118

EL LLUÏSME EN EL REGNE DE MALLORCA / SASTRE

Estada, Domingo, 60 Liberts, Joan de, 175 Estada, R. d', 58, 82, 118, 122 Lleida, P. de, 13, 34 Llorenç, G., 5, 8, 17 Esteve, A., 101 Esteve, Bartomeu, 111, 112 Llufriu, P., 38, 134 Esteve, Bn., 138 Loret, Bartomeu, 133, 134 Esteve, G., 57, 116 Malet, Bevengut, 11 Esteve, P., 163 Malet, Borràs, 133 Esteve, Salvador, 98, 111, 112, 166 Malferit, F., 78, 79 Estopanyà, Bng., 66, 144 Malferit, G., 85 Estorga, Pons, 87 Malferit, Pons, 85 Estrader, P., 23 Mandoni, A. jutge, 187 Estruc, Bmeu, 13 Marsans, P. de, 4 Estrus, Frc., 93 Marsello, Bng., 94 Estrus, Jaume, 115 Martí, Bn., 85 Estrus, P., 15, 96, 99, 121 Martí, Joan, 45, 114, 115, 117 F. Bernat, 18, 19, 25, 36 Martorell, Bn, 33, 47, 137, 173, 176 F. Bmé, 11, 166, Mas Nou, G., 50, 51 Masblanch, Bart., 74, 86, 90, 91, 135 F. G., 27 Feliu, Domingo, 62 Masblanch, Bn., 70, 74, 86, 95, 111, 192 Fenoterra, G., 131 Masblanch, Francesc, 158 Fer, Bartomeu, 132, 135 Masblanch, Francesc, prevere 192 Ferrer, Antoni, 149 Masblanch, Jaume de, 165 Ferrer, Bme, 99, 100 Masblanch, Perico de, 188, 189, 190, 192 Figuera, Arnau, 85 Masblanch, R., 173 Figuera, Sapo, 180 Masdala, Bernat, 156 Floris, Antoni, 151, 152, 153 Masdela, P., 38 Mestre, Arnau, 138 Font, P. Sa, 167 Frexa, Franc., 174 Mir de Palau, 27 Frontera, Francesc, 4, 157 Molina, P. mu Ga, 14 Monet, Frc., 50 Frontera, G., 25, 36 G. Bernat, 31, 176 Montblanch, P. de, 161 Garau, Bn., 17 Morera, Francesch, 1 Garcia, Bng., 165 Mosqueroles, Bernat, 57, 64, 72, 75, 80, Genesta, P., 190 81, 83, 144, Mosqueroles, Bng., 57, 75, 81, 120, 159, Gilats, R. de, 22 Graver, Bartomeu des, 71, 136, 147 Mosqueroles, G., 76, 120 Graver, Berenguer, 103, 130 Mosqueroles, P., 75, 144 Guagoza, P., 191 Mota, P. de la, 7, 10, 22 Guerau, Bme, 185 Muntblanc, Domingo, 6 Guitart, P., 99, 100 Narboba, 1, 39 Hostales, Jacme, 13 Narbona, Guerau, 27, 108 Jaubert, Bme., 99 Narbona, P. 92 Jaubert, Bn., 18 Nayís, Bn., 179 Jaume, Bng., 184 Negre, A., 3 Jener, Jacme, 118 Nusot, Bn., 42 Oliver, G., 24 Jofre, P. notari, 187 Jordà, Bng., 15 Olives, Bn d', 51 Juyol, Bn., 18, 19 Olives, Bng, de, 66, 67, 69, 103 Ledó, P., 127 Olives, Simon d', 117 Lemena, Bng. de, 103, 120, 167 Ombert, Bernat, 124

II JORNADES D'ESTUDIS LOCALS A SÓLLER

Onis, P., 141, 142 (Veguer de fora) Sautzina, G., 147 Ortis, Rodrigo, 197 (Veguer de fora) Segalars, R., 32 Ostales, Francesch, 179, 180 Selort, Guerau, 8 Palou, R. de, 24, 110, 148, 150, 151, 153 Sent Just, Andreu de, 155 Paschal, Jaume, 16, 72 Sent Just, P., 37 Pastor, G., 86, 88, 96 Serra, A. Alamanda, 45 Pastor, P., 135 Servià, Bng., 7 Pastor, R., 91, 93, 112, 113, 129 Seva, Bernat, 2, 35 Pedrolo, Vicens, 119 Simó, Bernat ferrer, 187 Pellicer, Bernat, 16 Soler, Bn., 32, 42 Peretó, P., 40, 174 Sorda, R. de, 28 Peroades, Francesch, 129 Soriu, Bn. des, 22 Pomar, P., 13 Sorts, Bn. d'es, 10, 123 Pons Carles, 94, 97, 123 Sotzina, Bng., 81 Prats, Bartomeu des, 109, 162, 194 Sunyer, Bn., 170 Puig, Bng. des, 34 Sunyer, Bng., 21, 94, Puig, Francesc des, 175 Sunyer, G., 19, 46, 84, 119 Puig, P. de, 191 Sunyer, P., 55 Puigsec, Bng., 23, 129 Tamors, A., 9 R. Bernat, 12, 13, 93 Tampa, Bn., 86 Rabassa, P., 37, 46, 65, 68, 90, 185 Tomàs, Berenguer, 7 Ramon, G., 188, 189, 190 Tornamira, En, 27 Riba, G., 2, 14 Torrella, Arnau, 194, 195, 196 Riba, Jaume de Valldemossa, 193 Torrent, G, d'es, 59, 146 Riba, Jaume, 191 Torssavin, Bmeu, 39 Rimanyho, G., 171 Tria, Bernat, 108, 134 Rimanyo, Andreu, 187 Tria, Jaume, 192 Riusech, Arnau de, 43, 44 Tria, Martí, 108 Riusech, Bn., 61, 65, 68 Tria, A., 52 Robert, Bng., 131 Tunyet, Andreu, 149 Robert, Francesch, 18, 25, 43, 46, 49, 51, Umbert, A., 23 52, 53, 65, 68, 71 Urgeyl, G., 58, 193 Robert, G., 147, 167, 168 Vacarisses, Francesc, 164 Rocha, Bmé, 148, 169 Valls, Arnau de, 29, 73 Romeu, G., 116 Valls, P. de, 6 Rotlan, Bernat, 88, 139, 145, 176, 186 Ventayol, Bn., 77 Rotlan, Francesc., 29 Vey, Arnau, 26 Rovira, P., 33, 139, 155 Vidal, Bng., 178 Sabater, Bn., 48 Vidal, G., 30 Sabater, Issern, 83 Vidal, Jacme, 178 Sacosta, R, paraire, 63 Vidal, P. mercader, 73 Sala, Martí, 114, 115, 117, 125 Salet, Andreu, 192 (batle de Sóller) Vigeyl, G., 102 Villalonga, Bernat, 23, 89, 92, 104, 105, Salom, G., 177 106, 121 Salvador, Esteve, 95 Villalonga, Francesc,192 Santa Cilia, Bng., 15, 89, 92, 104, 105, Villalonga, P. de, 31, 60, 82, 89, 104, 105, 106, 107, 152, 177 (Veguer de fora) Santa Iscla, G. de, 121, 122 (lloctinent del 106, 107, 113, 140, 145, 181 Veguer de fora) Vinyes, G., 109 Saura, Gabriel, 180 Vives, Bng., 70

Francesc Robert, un petit monsieur rural typique

La répartition que le roi Jacques Ier le Conquérant a faite du territoire de l'île de Majorque entre les grands seigneurs féodaux qui ont participé directement à la conquêtedu royaume s'est faite de manière proportionnelle à sa contribution à la campagne. Le terme de Sóller, qui comprenait toute la vallée de Sóller, était divisé en trois grandes parties, dont deux correspondaient au comte Huc d'Ampúries et la troisième à Gastó, comte de Bearn; mais ces seigneurs, pour dédommager leurs chevaliers participants, répartissaient la propriété entre leurs vassaux directs, qui formaient un domaine féodal inférieur ou selon les seigneurs. C'étaient les destinataires du quart du luisme qui recevaient les nobles ou premiers seigneurs sur les aliénations,

75 ans après cette première date, en 1314, Francesc Robert se présente comme un petit paysan de Sóller. Cette année-là, il établit deux vignobles à Sóller, en 1316 il reçut le loyer de la vente d'une propriété, en 1320 il reçut le loyer de la vente d'un terrain de garrigue, un recensement et la vente de deux parties d'un moulin, et cette même année, il établit un vignoble et une garrigue pour les nouveaux colons.

Après une longue lacune documentaire, en 1327 il établit une oliveraie, un vignoble et un figuier, il chargea le quart pour la vente d'un cens, pour l'établissement d'un verger, et d'un autre vignoble. Bien que les sommes d'argent reçues ne soient pas très importantes, ce sont des droits quele second seigneur exige à temps. En 1314 il touchait 6 sous dans ces opérations, en 1316 il recevait 2 livres, 2 sous et 2 diners; en 1320 encore 14 livres, et en 1327 il obtint 6 livres, 3 sous,4 deniers. A ces montants s'ajoutent les revenus tirés de l'entrée et du recensement payés annuellement par les nouveaux environts.

Ainsi, bien que nombre d'entre eux s'efforçaient de produire eux-mêmes leurs propriétés agricoles et d'élevage, ils bénéficiaient chaque année de nombreux revenus provenant de la rente d'autres propriétés, cultivées par des fermiers, dont ils étaient les seigneurs.

Bernat Mosqueroles, second seigneur de Sóller

La lignée des Mosqueroles, une famille établie de longue date à Sóller pendant une grande partiede la fin du Moyen Âge, est un autre exemple des actions des seigneurs de Soller, essentiellement axées sur l'établissement de leurs propriétés pour assurer un revenu annuel substantiel.

Les établissements bien connus et documentés de Bernat Mosqueroles, fils de Berenguer Mosqueroles, étaient les suivants :

Any	Concepte	Nom de l'establert	Immoble	Entrada	Censal
1327	Establiment	Bernat Duran	Cases i pati a Söller	5 sous	8 Iliures
1327	Establiment	Bernat Costa de Sóller	Peça de terra	5 sous	100 sous
1328	Establiment	Frca, vda. Jacme Paschal	Cases a Sóller	5 sous	60 sous
1328	Establiment	P. Mosqueroles	Cases amb pati de terra	4 sous	7 Iliures
1328	Establiment	G. Mosqueroles germá	Un tros d'hort	3 sous	45 sous
1328	Establiment	Bernat Blanch	Un tros d'hort a Sóller	5 sous	50 sous
1328	Establiment	Berenguer Sotzina	Un hort a Sóller	3 sous	60 sous
1328	Establiment	Isern Sabacer	Un tros d'hort a Sóller	3 sous	20 sous

L'héritier de Bernat Mosqueroles était P. Mosqueroles. Il y a aussi un certain G.Mosqueroles, frère de Berenguer Mosqueroles et donc oncle dudit Bernat.

R. de Palou de Soller

Il apparaît comme un colon, mais à aucun moment on ne peut l'identifier comme un secondseigneur. Il apparaît vers 1316, mais 20 ans plus tard, le Veguer de Fora procède à la vente de certaines de ses propriétés pour les dettes contractées.

Any	Concepte	Nom de l'establert	Immobile	Entrada	Censal
1316	Establiment.	G. Oliver	Un hort	I sou	12 sous
1331	Establiment	Joan de Cabanyelles	Casa amb porxo a Sóller	20 sous	4 morabatin
1337	Establiment	Bartomeu Rocha, notari	Pati de terra a fer cases	10 liures	20 sous
1338	Establiment	Antoni Floris de Sóller	Casa a Sóller	2 sous	12 sous
Any	Concepte	Comprador	Immobile		Preu de venda
1337	Venda	Antoni Ferrer	Cases a Sóller		5 sous
1338	Venda	Antoni Floris	Cases dita lo bany, hort i cases a Sóller	7	6 lliures

Famille Masblanch de Sóller

La famille Masblanch de Sóller est un exemple du groupe familial typique qui a décliné au cours des trente années suivantes, probablement en raison d'une série de décès prématurés de chefs de famille qui ont plongé les héritiers dans des minorités de longue date, de sorte queceux-ci ou leurs tuteurs avaient se dépouiller des biens patrimoniaux pour pouvoir rester.

La vente des propriétés agricoles et des droits dont jouissaient les seigneurs sur celles-ci est le symptôme d'évidentes nécessités pécuniaires et économiques, qui permettent de deviner le degré de récession qu'éprouve le groupe familial face au malheur d'avoir perdu son père.

La première nouvelle que nous avons du Masblanch est donnée à la fin de l'année 1328, avec les ventes patrimoniales faites par Na Guillermina, veuve de Bartomeu Masblanch de Sóller, de quelques maisons situées à l'intérieur de la ville de Sóller en R. Capolats, et de d'autres, au même endroit, à Bernat Tampa, qui furent suivis, dans les années suivantes de 1329 et 1333, d'un bout de verger et d'un

recensement de 2 morabatins par P. Rebassa et P. Pastor respectivement. A la même époque, le fils héritier de Bartomeu, Bernat de Masblanch, vendit en 1328 un recensement de 20 quarters de forment et 20 quarters d'orge à Berenguer Vives.

Une fois la famille reconstituée, Bernat de Masblanch achète des recensements aux frères Bernatet Salvador Esteva, mais là encore la fortune tourne mal pour la famille. Il semble qu'en 1342, Bernat Masblanch était mort et avait été remplacé par son fils, Perico de Masblanch, qui pratiqua à nouveau une série de ventes, de terres arables et de terres de recensement, ce qui diminua considérablement le patrimoine.

Les autres membres de la famille étaient Francesc de Masblanch, prêtre, Ramon de Masblanch et Jaume de Masblanch.

Jaume Dayà, ou la consolidation d'un patrimoine

Jacme Dayà, apparaît en l'an 1318 comme une personne établie à Sóller avec un objectif clair: devenir un patrimoine de la terre conradissa, dans laquelle prédominait la culture des oliviers.

En 1318, il acheta un terrain à R. de Sorda de Sóller pour 40 livres, en 1320 il acquit une autre propriété de Bernat Sabater pour 7 livres; en 1329, il acheta une autre oliveraie à G. Vigell de Sóller pour 60 livres; en 1331, il profita de l'action des Veguer de Fora pour acquérir un terrain qu'il acheta à bas prix, de la propriété de R. d'Estada de Sóller, pour lequel il paya 185 livres; trois ans plus tard, il a acheté un morabatí de recensement qu'il ataxé sur l'une de ses propriétés, pour laquelle il a payé $11 \pm ...$ La relation est certainementplus longue, mais le manque de documentation ne nous permet pas d'ajouter une nouvelle acquisition. Mais quelques années plus tard, en 1339, Jaume Daià était devenu un second seigneur avec une solvabilité financière évidente.

Bernat de Villalonga, décédé sans avoir déposé son testament

La mort d'un seigneur sans avoir signé ses dernières volontés devant notaire, signifiait la saisie d'une grande partie de ses biens par le seigneur direct, supérieur à lui.

Bernat Villalonga, marié à Na Francisca et père de Pere de Villalonga, mourut vers 1329, raison pour laquelle ses propriétés furent mises aux enchères publiques.

Comme l'affaire concernait directement le roi, puisqu'il était un seigneur direct de Bernat de Villalonga pour avoir acheté les domaines du noble Gastó de Bearn en 1308, le Veguer de Fora était chargé de vendre ses propriétés. Mais la veuve et son fils, séparément, ont essayé de reprendre la majeure partie du domaine familial.

Entre 1329 et 1330, le Veguer de Fora, Berenguer Santa Cilia, mit en vente la propriété de feu Bernat Villalonga à la demande de ses créanciers. Selon le montant résultant de la venteaux enchères des biens immobiliers, Villalonga était une personne de bonne solvabilité économique, car la valeur totale de ceux-ci, évalués comme toujours à la baisse dans les enchères, s'est avérée être d'environ 400 livres.

Ele luisme au royaume deMensuite/Sastre

La vente de tous ses biens pourrait être motivée par plusieurs raisons : premièrement, que Bernat était une personne chargée de dettes, ou très probablement, que sa femme Francisca, après la mort de son mari, a demandé la dot et qu'il grandit marié, entrant ainsi en litige avec son fils et héritier.

Et que l'héritier soit obligé par les exécuteurs testamentaires de payer sur l'héritage reçu les legs testamentaires dictés par le défunt, situation qui aggrave la dette.

Quelqu'un peut demander, pourquoi considérons-nous que la femme et le fils de Bernat Villalonga sont entrés en justice? Si un accord familial avait été conclu entre les parties intéressées, en l'occurrence entre l'héritier, l'épouse et les exécuteurs testamentaires, le patrimoine de Bernat de Villalonga n'aurait pas été diminué par les impôts seigneuriaux puis récupéré.

La maison-cave de Sóller a été achetée par En Pere Narbona, qui a payé 20 livres, dont l'héritier a donné au roi 6 livres, 13 sous, 4 diners.

Les maisons qu'il possédait à Fornalutx ont été achetées par sa femme, Na Francisca, pour 30 £, probablement à hauteur de la dot, dont l'héritier a payé $10 \pm au$ roi.

Le reste du patrimoine, composé de trois parcelles, d'une garrigue, d'une oliveraie et d'uneautre oliveraie dite *Rumpuda*, elles ont été acquises par Pere de Villalonga, son fils, pour 315 livres, dont le trésor royal a laissé un tiers, soit 105 livres.

La perte d'un tiers de la succession par l'héritier, qui s'élevait au total à environ 120 £, est une raison suffisante pour croire que les relations entre la belle-mère (?) et le fils de Bernat de Villalonga n'auraient pas dû être plus cordiales.